

Прамая лінія

РАБОТА ПЛЮС
«ГАЛОЎНАЕ ПЫТАННЕ»

Кантракты, рэжым працы і адпачынку, водпускі, іншыя нюансы працоўнага заканадаўства, а таксама ўсё, што датычыцца «кватэрнага пытання» і нерухомасці — пастаноўка ў чаргу на паліцэйскае жыллёвых умоў, дарэнне, завяшчанне, атрыманне ў спадчыну маёмасці і яе падзел. Аб усім гэтым і іншым мы прапануем пагутарыць падчас «прамой лініі» з **загадчыкам юрыдычнай кансультацыі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі Уладзімірам Іванавічам ШЭЛКОВІЧАМ** і намеснікам загадчыка юркансультацыі **ФПБ Васілём Мікалаевічам КОРСУКАМ**.

ТАКІМ ЧЫНАМ, УВАГА! Паводле папярэдняй дамоўленасці, наша «прамая лінія» пройдзе **4 лістапада з 11.00 да 12.30** па рэдакцыйных тэлефонах: **(8 017) 292 38 21 і 292 38 92**. Папярэднія пытанні прымаюцца па нумары **(8 017) 287 17 57**.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«АД ТАГО, НАКОЛЬКІ АБАРОНЕННЫЯ НАШЫЯ ЛЮДЗІ, ЗАЛЕЖЫЦЬ ДАЛЕЙШАЕ ЎСТОЙЛІВАЕ РАЗВІЦЦЁ БЕЛАРУСІ»

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка ўзяў учора ўдзел у заключным сумесным пасяджэнні Савета Рэспублікі і Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі трэцяга склікання. Як значныў кіраўнік краіны напачатку свайго выступлення, парламентарыі плённа працавалі і ўпісалі яркую старонку ў гісторыю беларускай дзяржавы.

Паводле слоў Прэзідэнта, парламентарыям трэцяга склікання прыйшлося працаваць у адзін з самых адказных перыядаў сучаснай Беларусі: складаная і неадназначная праца адыбалася і ў свеце, і ў нацыянальным маштабе. «У міжнародных адносінах з усёй відовачасцю агіталізацыі тэндэнцыя дыктату з пазіцыі сілы. У розных кропках планеты правакаваліся жорсткія канфлікты, абавстралася супрацьстаянне асобных дзяржаў і, самае страшнае, — народаў. Ваенна-палітычны блок НАТА актывізаваўся так, як быццам планета на парозе вайны. Новыя пагрозы наблізіліся ўшчыльную да межаў Беларусі, і не ўлічваючы гэты фактар у нашай палітыцы сёння ніяк нельга», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. Акрамя таго, сёння ў свеце большасць дзяржаў ахапіў глыбокі эканамічны спад. У такой сітуацыі, адзначыў Прэзідэнт, для нашай краіны было арыскіладанай задачай вытрымаць удары сусветнага рынку, захавачь высокую тэмпы сацыяльна-эканамічнага развіцця і забеспечыць сваю энергетычную і харчовую бяспекю. Ён падкрэсліў, што сёння ў свеце не проста стала менш крытыкаў мадэлі эканамічнага развіцця Беларусі, але яны зніклі наогул. «Больш таго, — дадаў Аляксандр Лукашэнка, — за мяжой загалавалі аб мэтазгоднасці пераймання беларускага вопыту». Што сведчыць аб тым, што беларуская мадэль эканомікі была «ўзята ад

Фота БЕЛТА

жыцця», яна ўлічвае інтарэсы народа. «Я неаднаразова гаварыў вам, што дзяржава не можа і не павінна пайсці ні з адной са сфер жыцця грамадства, калі яна можа забяспечыць развіццё. Сёння, на фоне сусветнага эканамічнага крызісу, да гэтага прыйшлі нават амерыканцы», — падкрэсліў Прэзідэнт. «Вы памятаеце, як я, быццам прадчуваючы гэты крызіс, падпісаў дэкрэт аб энергетычнай бяспецы, дысцыпліне і парадку і дэбюракратызаванні краіны, — нагадаў ён. — Усё трэба рэалізоўваць, і рэалізоўваць неадкладна».

Узгадаў Прэзідэнт і пра тое, што ўнутрыпартыйная абстаноўка ў рэспубліцы таксама складалася няпроста: «дэструктыўныя сілы пры

фінансавай і арганізацыйнай замежнай падтрымцы спрабавалі навізаць нашаму народу тупіковы шлях развіцця, расхістаць з такой цяжкасцю дасягнутую палітычную стабільнасць грамадства». Аднак рэспубліцы, у якой былі кансільдаваны здаровыя тэмпы грамадства, удалося справіцца са згадамымі праблемамі і новымі глабальнымі выклікамі сучаснасці.

Вялікай заслугай Нацыянальнага сходу трэцяга склікання кіраўні Беларусі назваў тое, што дэпутаты паслядоўна праводзілі ў жыццё курс, які быў адобраван народам краіны, і кіраваліся не асабістымі амбіцыямі альбо прыватнымі палітычнымі інтарэсамі, а патрабамі сваіх выбаршчыкаў і дзяржавы.

«У нашай краіне не ўвайшоў у моду сезонны роспуск Парламента, стварэнне барыкадаў каля трыбуны, бясконны працэс дзялёжкі партфеляў, — заўважыў Прэзідэнт. — Беларускія парламентарыі займаюцца паўсядзённым карпатлівай працай, якая накіраваная на карысны грамадству вынік». Сённяшні вышэйшы заканадаўчы орган Беларусі, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка, — гэта інстытут дзяржаўнай улады, які склаўся, які мае палітычны аўтарытэт не толькі ў нашай краіне, але і за яе межамі, з самастойным стылем дзейнасці».

Паводле слоў кіраўніка краіны, Савет Рэспублікі і Палата прадстаўнікоў працавалі на працягу ўсяго тэрміну з высокай эфектыўнасцю. Ён

узгадаў, што парламентарыі не паваяліся ўключыць у законы, у прыватнасці, закон «Аб барацьбе з карупцыяй», самыя жорсткія меры супрацьдзеяння ёй. І не пайшлі на павадку ў дэмагогаў аб нейкай рызыцы кіраўніка. «Прыстойны кіраўнік, ідучы на вытворную рызыку, бярэ адказнасць, а не хабар», — падкрэсліў ён. Дарэчы, і жыццё паказала, справядлівасць таго, што гадоўным прыярытэтам нашай палітыкі была зроблена яе антыкарупцыйная накіраванасць. Па гэтым шляху сёння пайшлі Расія, Украіна і іншыя краіны. Прэзідэнт падкрэсліў, што ў карумпаванай эканоміцы няма ні эфектыўнага гаспадарання, ні сацыяльнай абароны.

Важнай падзеяй лічыць Аляксандр Лукашэнка і з'яўленне Закона «Аб рэгістры населенства». Цывілізаваную форму збору даных аб грамадзянах Прэзідэнт назваў «адным акном» у маштабах цэлай дзяржавы, якое дае магчымасць чалавеку аператыўна атрымліваць неабходны яму дакумент, а не бегаць па кабінетах у прынахальных пошуках шматлікіх давадак. Разам з тым, кіраўніка Беларусі абурала той факт, што ў рэальным жыцці здараецца, што людзі вымушаны па-ранейшаму выпрошваць неабходныя ім дакументы. «Рэгістрацыя падпрыйемстваў, атрыманне ліцэнзій і сертыфікатаў, правядзенне дзелак па часе і складанасці пераўтварыліся амаль у такі ж працэс, як цяжарнасць і нараджэнне дзіцяці», — сказаў Прэзідэнт. І прайнфармаваў прысутных, што для таго, каб усе гэтыя праблемы ўстараніць у гэтым годзе, ён даў адпаведнае даручэнне Прэм'ер-міністра, Кіраўніку Адміністрацыі Прэзідэнта, Старшын праўлення Нацбанка, губернатрам і мэру Мінска. «Гэта іх экзамен на адпаведнасць пасадам, якія яны займаюць», — зазначыў Аляксандр Лукашэнка.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

1020
ГОДАДЗЕ
ХРЫШЧЭННЯ
РУСІ

2008

Адна вера,
адно хрышчэнне

З нагоды ўрачыстасцяў, прысвечаных 1020-годдзю Хрышчэння Русі і 30-гадоваму служэнню Мітрапаліта Філарэта на зямлі Беларускай Русі ў Мінск прыбыў Свяцейшы Патрыярх Маскоўскі і ўсяе Русі Аляксій II. У Нацыянальным аэрапорце Прадстаўніцтва Рускай Праваслаўнай Царквы сустрэлі царкоўны іерарх, а таксама прадстаўнікі ўлады на чале з намеснікам прэм'ер-міністра Аляксандрам Косінцам.

Патрыярх Аляксій вітаў беларускую зямлю словамі: — Сёлетая мы адзначаем 1020-годдзе з часу Хрышчэння Русі. Мы пачалі са святых у Маскве на Ахрэйскім саборы, потым урачыстасці былі перанесеныя ў Кіеў, і вось зараз яны адбываюцца ў Мінску. Гэта тры славянскія братнія народы, якія пачалі сваё гістарычнае і рэлігійнае быццё дзякуючы падвігу роўнаапостальнага князя Уладзіміра — асветніка зямлі рускай. Не выпадкова трыадзінае святкаванне адбываецца ў Маскве, Кіеве і Мінску... Я рады прыбыць у Беларусь, у якой заўсёды з любоўю народ сустракае нас, што сведчыць пра братняе пацуду да рускага народа. Мы ў гэты дні таксама можам павітаць Уладзіміра Мітрапаліта Філарэта з яго 30-гадовым служэннем, якое можна адзначаць як подзвіг асабісты, дзяржаўны і царкоўны... Я думаю, што павітаны нашымі народамі асабістымі адносінамі. Мы ўзвешчым у Маскву даражыцу. Я рады, што адбудзецца сустрэча з Прэзідэнтам Беларусі. Мы з ім часта сустракаліся і заўсёды знаходзілі ўзаемаразуменне... У адзінстве нашы народы пераадолююць усе цяжкасці, з якімі сутыкнуліся многія краіны, у тым ліку і нашы, у сувязі з сусветным крызісам.

Першым пунктам візіту Патрыярха стала наведванне Нацыянальнай бібліятэкі, дзе праходзіла пасяджэнне Міжнароднага Круглага стала на тэму «Хрышчэнне Русі ў лёсах народаў Расіі, Украіны і Беларусі». Завяршыўшы першы дзень візіту Прадстаўніцтва Рускай Праваслаўнай царквы наведваннем Дома Міласэрнасці. Сёння, а 9 гадзіне раніцы ў Мінскім Свята-Духавым кафедральным саборы адбудзецца галоўная падзея сваяцэйшага візіту — Божа я літургія, якую ўзначаліць Патрыярх. **Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.**

Мікалай ЯРАХОВІЧ — дырэктар доследнага рыбгаса «Белае» Жыткавіцкага раёна з сынамі Уладзіславам і Аляксандрам і жонкай Наталляй.

Да ведама дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь

Першая сесія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чввёртага склікання пачне сваю работу 27 кастрычніка 2008 года ў 10 гадзін у зале пасяджэнняў Палаты прадстаўнікоў (Дом Урада, Авальная зала). Рэгістрацыя дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў будзе праводзіцца 27 кастрычніка 2008 года з 8.00 да 9.50 у факс-зале пасяджэнняў.

Новы парадак увозу аўтамабіляў

Парадак часовага ўвозу аўтамабіляў грамадзянамі Беларусі ў Расію ўступіў у сілу з сённяшняга дня, паведаміў журналістам старшыня Дзяржаўнага мытнага камітэта Беларусі Аляксандр Шніпелеў.

Паводле яго слоў, Міністэрства юстыцыі Расіі зарэгістравала загад дырэктара Федэральнай мытнай службы РФ, у адпаведнасці з якім грамадзяне Беларусі пры ўвозе аўтамабіляў у Расію будуць афармляць часовы ўвоз тэрмінам на шэсць месяцаў.

Аляксей БУКЧЫН, БЕЛТА.

ISSN 1990 - 763X

Минский городской центр недвижимости

ПРИГЛАШАЕТ К УЧАСТИЮ
В АУКЦИОНАХ

по продаже объектов недвижимости:

- административного и вспомогательного (котельная) зданий ОАО «Белаттракцион» на ул. Могилевская, 68 (304,8 кв.м и 69 кв.м, земельный участок – 0,1733 га);
- комплекса зданий и сооружений ОАО «Минскконтракт» на ул. Смоленской, 51 (земельный участок – 1,2031 га);
- здания ОАО «Горизонт» на ул. Красной, 7 (7 157,7 кв. м);
- производственного помещения на ул. Лукьяновича, 10 (194,1 кв. м).

Телефоны для справок:
(017)227 48 36, (017)227 40 22
(сайт: www.mgcn.by).

УНП 190398583

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 24.10.2008 г. (для б/н разлікаў)			
1 доллар США	2 115,00	1 польскі злоты	712,71
1 еўра	2 712,06	1 расійскі рубель	78,39
1 латвійскі лат	3 823,21	1 украінская грывня	367,83
1 літоўскі літ	785,46	1 балгарскі леў	1 386,25
1 чэшская крона	104,66	1 новая турэцкая ліра	1 261,03

БЕЛАРУЧСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ (ПРОДАВЕЦ)
СОВМЕСТНО С КУП «МИНСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР УЧЕТА НЕДВИЖИМОСТИ»

ПРОВОДЯТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов в Логойском районе:

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Наличие инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)
1	д. Мочаны, 623280406101000265	0,1331		3 181 200	310 000
2	д. Мочаны, № 3, 623280406101000261	0,1973	Сети электроснабжения, газоснабжения	4 715 630	470 000
3	д. Марковщина, № 1, 6232804046010000270	0,1107		2 079 640	200 000
4	д. Марковщина, № 2, 6232804046010000271	0,1121		2 105 940	210 000
5	д. Дубинца, № 1, 6232804042601000024	0,1312		728 640	70 000
6	д. Дубинца, № 2, 6232804042601000025	0,1403		779 210	70 000
7	д. Дубинца, № 3, 6232804042601000026	0,2387	Сети электроснабжения, в непосредственной близости	1 325 720	130 000
8	д. Семково, № 1, 6232804076010000067	0,2187	сети водоснабжения	2 474 740	240 000
9	д. Семково, № 2, 6232804076010000066	0,2500		2 828 930	280 000

Задаток перечисляется на р/с 3012020200010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», г. Минск, ИФР 153001357, УНП 690324015, КУП «Минский областной центр учета недвижимости». Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок, возместить расходы связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона в сумме – 1 206 600 рублей (по каждому лоту). Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с документацией и земельными участками. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится **01.12.2008 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **28.11.2008 г.** до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

Контактный телефон (8 017) 224 61 34. Наш сайт в интернете: www.rlt.by.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015.

Родная газета на родной мове

КАСТРЫЧНИКА 2008 г.
ПЯТНІЦА
№ 202 (26315)
Кошт 500 рублёў

ВЫДАЕЦЦА 3 9 ЖНІУНЯ 1917 Г.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ
ІНФАРМАЦЫЯ
СУТАК

1020-годдзе
ХРЫШЧЭННЯ РУСІ

25 кастрычніка 2008 года Міністэрства сувязі і інфарматызацыі Рэспублікі Беларусь ўводзіць у паштовае абарачэнне блок з 3 марак «1020-годдзе хрышчэння Русі», падрыхтаваны ВЦ «Марка» РУП «Белпошта». Мастацкае афармленне Аляксандра Блінцова.

НУ І НУ!

НІ ТУШОНКІ, НІ ГРОШАЙ

Рэалізаваўшы сапіднаму, як здавалася, пакупніку 28 тысяч 395 бляшанак ялавінчай тушонкі агульным коштам больш за 85 мільёнаў рублёў, у СВК «Гярваты» Астравецкага раёна разлічвалі скараціць сваю запызчанасць перад дзяржавай і іншымі суб'ектамі гаспадарання. А ў выніку аказаліся і без прадукцыі, і без грошай.

Вялікае жаданне набыць буйную партыю тушонкі і тым самым палепшыць фінансавое становішча гаспадаркі выказаў у ліпені мінулага года 28-гадовы мінчанін Геннадзь Бельскі. У сельгаскааператыве яго ведалі як дзелавага партнёра па пастаўцы кармавых дабавак. Аднак на той момант ён ужо не з'яўляўся агентам гэтай кампаніі і тым не менш менавіта пад ім «шыльдай» дамовіўся з кіраўніцтвам гаспадаркі аб набыцці тушонкі. Адаведныя дакументы былі «ліпавыя», а некаторыя наогул адсутнічалі, што не перашкодзіла Бельскаму атрымаць тавар без папярэдняй аплаты. А далей...

Да справы тут жа падключыўся яшчэ адзін пакупнік, які заплаціў за партыю мясных кансерваў ужо 88 мільёнаў рублёў наяўнымі. Але грошы за гэту тушонку на разліковым рахунку СВК так і не з'явіліся, паколькі іх «дабрадзей» вырашаў правернуць яшчэ адну аперацыю. Праз інтэрнат ён выйшаў на расійскую фірму, якая спецыялізуецца на пастаўках дабавак для камбідармў і перадаў яе прадстаўніцкам атрымаць за тушонку мільёны. Разлік быў на тое, каб прадцаць кармавыя дабаўкі і лішч больш павялічыць уласны «навар». Аднак прадукцыі ад расіян Бельскі не дакачаўся: фірма аказалася фіктыўнай, які кажуць у падобных выпадках, адназдэнкай. Па сутнасці, яго «кнулі» гэтак жа, як і ён сам СВК «Гярваты». Суд кваліфікаваў дзеянні Генадзя Бельскага як махлярства ў асабліва буйным памеры і вырашыў, што асносоўваць іх трэба тры з паловай гады ў калоні ўзмоцненага рэжыму. А гадоўны бухгалтар сельгаскааператыва за перавышэнне службовых паўнамоцтваў з цяжкімі наступствамі асуджана да трох гадоў пазбаўлення волі ў калоні агульнага рэжыму.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

АБЧЫШЧАНЫ «АБМЕННИК»

У самым цэнтры Калінінчэваў, каля рынка, зланыцца абабраў пункт абмену валюты ААТ Беларапрамбанка. Здабытак невядомкага склаў амаль 13 млн беларускіх рублёў, 500 украінскіх грывняў, больш за 11 тысяч расійскіх рублёў, 320 еўра, 595 долараў США.

Здарэнне адбылося падчас абедзеннага перапынку. Як паведаміў начальнік Калінінчэвага РАУС Васіль Кузьменка, супрацоўнік «абменніка» пакінуў памяшанне без асігнацыі, чым і скарыстаўся зланыцца. Следчыя мяркуюць, што ён мог трапіць у памяшанне, падабраўшы ключы. Службова-разысненне сабака ў людным месцы не змог узяць след. На гэты момант узбуджана крымінальная справа, вядзецца следства.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

БЕЛАРУСБАНК

Открытое акционерное общество
«Сберегательный банк «Беларусбанк»,
расположенное по адресу:
220050, г. Минск, ул. Мясникова, 32.

СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ 29 ОКТЯБРЯ 2008 ГОДА
ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ
В ОЧНОЙ ФОРМЕ СО СЛЕДУЮЩЕЙ ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:

- О досрочном прекращении полномочий членов Наблюдательного совета ОАО «АСБ Беларусбанк».
- Об избрании членов Наблюдательного совета ОАО «АСБ Беларусбанк».
- Об оказании безвозмездной (спонсорской) помощи.

Собрание состоится по адресу:
г. Минск, ул. Мясникова, 32, ОАО «АСБ Беларусбанк».

Регистрация участников собрания с 9.00 до 9.45.

Начало проведения собрания в 10.00.

Акционеры могут участвовать в собрании лично или через своих представителей, чьи полномочия должны быть соответствующим образом заверены.

Для регистрации акционерам необходимо при себе иметь:

- юридическим лицам – руководителем – служебное удостоверение; представителю – доверенность на представление юридического лица на собрания акционеров ОАО «АСБ Беларусбанк» и паспорт;
- физическим лицам – паспорт; представителям – доверенность, удостоверенную в установленном порядке, и паспорт. Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в годовом Общем собрании акционеров ОАО «АСБ Беларусбанк» – 24 октября 2008 года.

Информация по вопросам повестки дня представляется акционером ОАО «АСБ Беларусбанк»:

- начиная с 24 по 28 октября 2008 года – по месту нахождения банка: г. Минск, ул. Мясникова, 32 с 8.30 до 17.30;
- 29 октября 2008 года – по месту проведения собрания.

Телефоны для справок: (8 017) 218 84 38, 218 87 72.

УНП 100325912

БПС-БАНК

ОАО «БПС-Банк» устанавливает
с 24 октября 2008 г.
следующие условия по вновь выпускаемым
сберегательным сертификатам физических лиц
в белорусских рублях:

Срок обращения	Размер процентов (годовых)	Номинальная стоимость (белорусских рублей)	Периодичность выплаты процентов
6 месяцев	15,5	от 500 000	Одновременно с погашением сберегательного сертификата

Дополнительную информацию можно получить в любом учреждении ОАО «БПС-Банк», на веб-сайте (www.bpsb.by) или по телефону – 148 (многоканальный).

Возврат средств физических лиц в ОАО «БПС-Банк» гарантируется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Лицензия Национального банка Республики Беларусь № 4 от 11.07.2007 года на осуществление банковской деятельности.

КАСТРЫЧНИКА
2008 г.
ПЯТНІЦА
№ 42 (15546)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕСТА

Нітка да ніткі. З дзённіка звычайнага студэнта

КАБ НА ПАРУ НЕ СПАЗНІЦА, ТРЭБА...

Звычайна, калі заспаны студэнт вінавата ступаецца ў дзверы якой-небудзь аўдыторыі гадзіне а дзевятай ранку, ведаючы — спазніўся бедны чалавек. Чаму? Слушае пытанне, але адказачы на яго адразу чыжка.

Прычыны спазненняў сярэдне-статыстычных студэнтаў часам залежаць ад тэмперamentу, прафесійнай дзейнасці (калі такая маецца), жадання паспаць, асабістай сімпатыі да выкладчыка ці прадмета і часам нават ад полу (аднаго парэзала лязо брытвы падчас галення, у другой — абцас адляцеў, і прыйшлося вяртацца дадому, каб перабудзіцца).

Праблемы ўзнікаюць праз тое, што выкладчыкам часам усё адно: праспаў ты альбо праста сёння не на той аўтобус, захавайся альбо бо наадвор, чыжка перажываеш расстанне. Спазненне ёсць спазненне: ты не пунктуальны, паказваеш сваю непавагу і ўвогуле, хто ты такі, каб спазніцца?

Але паверце, шануюныя выкладчыкі, у тых, хто спазняецца, такіх думак у галаве нават і не ўзнікае. Студэнты па прыродзе сваёй не, не зусім сабранныя проста. Вось я, да прыкладу. Здаецца ніколі і не жыў я на той Басейнай вуліцы, а ўражанне — быццам у мяне падова кварталу там ва ўласнасці...

Да пачатку пары дзесяці гадзін

Здаровы сон — гэта гарантыя здаровай фізічнага і псіхічнага. Кожны вечар робіш гэтае сцвярдзенне дзевяці дзямі і бярэш з сябе абшчэны, што сёння абавязкова спаць пойдзеш раней. Аднак на памяць прыходзіць чутая некалі і ад некага формула здаровага начнага сну: сем гадзін у суткі. У думках, ужо загніваючы пальцы, лічыць, колькі гэта і вылічваеш, колькі ж гадзін не дадасі атрымліваецца!..

Калі ўставаць на заняткі трэба толькі заўтра, то сёння паводзіць сябе спакойна і ўпэўнена — як спон. І збываешся сачыць за часам. А ён не проста ідзе (гэта вама не лекцыя) — ён б'е, імчыцца па шчыным цягнікум Баўрыжы: Ахуповіч, ляміць самалётам

Фота Марыны БЕГУНОВИЧ

«Мінск — Барысаў» і пад'ягае яшчэ бегам маратона.

Да пачатку пары дзве гадзіны

Не паверце, але выяжджаючы з дому нават за дзве гадзіны, усё роўна можна спазніцца. Пробі.

Тут і атрымліваецца, што як не старэйся — полем, лесам, пералескам, на аленях, на каленях — а усё адно не паспееш. У такіх хвілін хочацца часам бы ў тым фантастычным фільме, спыніць час і спакойна дайсці да патрэбнага месца. А пасля час уключыць. Толькі не вельмі хацелася б, каб такі прыбор быў у кожнага студэнта...

Да пачатку пары 40 хвілін

І чаму гэта, як ты кудысьці спяшаешся, то аўтобус абавязкова прыедзе са спазненнем, набіты бітком, з кандуктарам і ў прыдатак будзе спыняцца ля кожнага светларэа. Стаіш так часам у аўтобусе, прыплюснуты тварам да дзвярэй з носам а-ля пятак паруючка і разважаеш пра сябе над

«пытаннямі быцця»... Гэта учарашнім адгалокам дае аб сабе знаць лекцыя па філасофіі. А вось узгадваецца і тое, што патрабавала ведаць выкладчыца на тэсе па эканамічнай дысцыпліне: «Кожны пяты ці кожны чацвёрты беларус адсвяткаваў навааселле ў 1985 годзе?» І навошта нам гэта?

Аўтобус чарговы раз спыніўся. Усе напружана маўчаць і няруюцца. Эх, узяць бы зараз і праз верхні лок выскачыць, а пасля, як Джэймс Бонд, на асфальт саскочыць. А затым бягом... У любым выпадку гэта было б хутчэй, чым стаяць тут, прыціснутаму да шыбы, маляваць на ёй носам руку вятроў.

Побач — дзве дзяўчыны, адна — з доўгімі валасамі. Дыялог: — Як расчэсацца? Натопілі — процьма.

— Давай я памяту.

— Ага, каб у мяне вочы на лоб палезлі! Я памятаю, як ты майго Мурыка папрычэсвала. Белы, ён і сёння пад жока ад цябе хаваецца.

Чамусьці ў такіх хвіліны ты ўжо і не шкадуеш, што дачкаўся гэтага аўтобуса.

Да пачатку пары 15 хвілін

Але калі плюс раскліці, то будучы зноў два мінуцы: занятак па чынаецца праз пятнаццаць хвілін, а ехаць — столькі ж.

Паратунак — метро. Але чамусьці калі «шанцею» дык ва ўсім: забывішыся дома праязны, становішыся ў кіламетровую чаргу за адным жэтонам...

Нарэшце, дачкаўшыся вагона, ўпываешся ў яго і толькі калі дзверы зачыніліся, чуеш: «Наступная станцыя — Гершамайска; выхад на правы бок...» І навошта трэба было штурхацца ў гэты вагон, калі ехаць патрэба ўсё роўна ў іншы бок, да «Фрунзенскай». Вось жа менталітэт: сунуўся ў самы цесны вагон толькі таму, што туды сунуліся астатнія...

Да пачатку пары пяць хвілін

Насамрэч, за пяць хвілін многае можна паспець. Праўда, які і НЕ

паспець. Выйшаўшы з метро, заўважаеш паўпусты тралейбус, які нібыта збіраецца ехаць у бок вучэбнага корпусу. А што ісіці — я і пад'еду. Дарагія чытачы, ніколі не сядайце ў тралейбусы, трамваі, аўтобусы невядомага маршруту — горкім вопытам праверана: небяспечна для жыцця нервовых клетак галаўнога мозга!

Да пачатку пары дзве хвіліны

«Вось вылезу я з гэтага тралейбуса і даю зарок, бліжэйшы месяц, прынамсі, больш у яго не сяду. Ці ж гэта жарты: да канечнай прыйшося ехаць!».

Не бядзі, што ў запасе толькі дзве хвіліны, як там у спрынце кажуць: гэты спартсмен і не з такіх хвілін выбягаў? Не пытанне, з нашым транспартам, кожны даўно сам сабе спартсмен. Шкада толькі, што нават паказушы рэкорд Юліі Несцяранкі наўрад ці да пачатку пары паспееш. Паспееш-непаспееш, а бяжыш.

Кім ты сябе ў гэты час толькі не ўяўляеш! І закаханым, што імчыцца да дзяўчыны з кветкай, і позоркай, якая ўпывае ад фанатаў, і дзедам Іванам, які кожную раніцу паўз вокны твайго дома робіць ранішняю прабяжку, і нават самай Юліяй Несцяранкай, якая збіраецца заваяваць яшчэ адно алімпійскае золата...

Бегучы праз прыступкі пераходу, затым па прыступках універсітэта, а пасля па лесвіцы на паэтрэбны паверх месца сабе не знаходзіць: што ж прыдумца ў апраўданне, ці можа ўжо і наварта нічога, ці прыкрыла мяне стараста, а можа яе самой няма; і правераў ужо дэканат і ўвогуле, мы хоць на тым паверсе, куды я бягу, ці на паверх вышэй? І чаму гэта я сёння нешта аніводнага аднакурніцца па дарозе не сустраў?..

Вось і аўдыторыя. Як там скажана: стукіцайся і вам адчыняць? ...

Ух ты... А ў аўдыторыі — нікажурны. Вось, браткі: зноў дзень пераблытаў — мы ж сёння ў другую змену! Эх, Ілья Браніслававіч... Ілья ПАПАТО.

МОВАЙ ВІДЭА АБ ГЛАБАЛЬНЫМ ГОЛАДЗЕ

Кожны шэсць секунд у свеце ад голаду памірае адно дзіця.

У Сусветнай харчовай праграме вырашлі змагацца з гэтай страшэннай з'явай з дапамогай відэаролікаў і аб'явілі конкурс кароткаметражных фільмаў і сюжэтаў. Яго мэта — павысіць дасведчанасць сусветнай грамадскасці пра наступствы глабальнага харчовага крызісу.

Ідэя конкурсу выклікала вялікую цікаўнасць сярод студэнтаў і будучых кінарэжысёраў. На суд журы былі прадстаўлены дзясяткі відэаролікаў з Бразіліі, Канады, Кітая, Чэхіі, Францыі, Грэцыі, Італіі, Літвы, Польшчы і ЗША.

Член журы Эдвард Звік, рэжысёр фільмаў «Крывае аламы» і «Апошні самурай», адзначыў талент аўтараў шэрагу відэасюжэтаў, якія выйшлі ў фінал. Яны, на яго погляд, здолелі прадставіць масаваму глядачу простую ідэю гранічна ясна і з вострай перакананасцю.

Лепшыя работы будучы размяшчаны ў інтэрнаце.

Леанід ТУГАРЫН.

ЭСТАФЕТА ПАКАЛЕННЯЎ

Аўтапрабег «Эстафета пакаленняў», прысвечаны 90-годдзю камсамола пад дэвізам: «Нам, маладым, будаваць моцную і квітнеючую Беларусь!» праводзіцца гэтымі днямі, напярэдадні памятнай даты, Добрахвотнае таварыства садзейнічання арміі, авіяцыі і флоту і Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі.

Удзельнікамі аўтапрабегу сталі актывісты маладзёжнага саюза, ветэраны камсамола, прадстаўнікі

ліса саборніцтва сярод актыву БРСМ па кулявой стральбе. Каля архітэктурна-скульптурнага комплексу «Мінск—горад-герой» адбыўся мітынг, на якім удзельніку аўтапрабегу павіталі і павіншавалі з маючай адбыцца грандыёзнай падзеяй у маладзёжным руху краіны Першы сакратар ЦК БРСМ Юрый Крывадубскі, старшыня Цэнтральнага савета ДТСААФ генерал-маёр Анатоль Якаўлевіч, Іван Ільч Кустоў, ветэран Вялікай

стаўнікоў маладога пакалення сталіцы.

Разнастайна правядзенне аўтапрабегу серыя маладзёжных флэш-акцый, якія сталічнае маладзё арганізавала на пляцоўцы каля стэлы ў рамках праекту БРСМ «КАМСАМОЛУ — 90! НОВЫ ФАРМАТ!», прысвечанага яркай даце ў біяграфіі маладзёжнага руху краіны — 90-гадоваму юбілею камсамола.

Актывісты прапаноўвалі мінчанам адправіцца «У будучыню — разам!», запустіўшы праз сімвалічнае «копча часу» у паштовую скрыню вырабленыя з паперы самалёцікі з напісанымі на іх пасланямі для моладзі будучыні. Дарэчы, самыя цікавыя лісты стануць экспанатамі музея камсамольскага руху Ленінскага раёна Мінска.

Таксама можна было арыгінальна павіншаваць моладзь сталіцы з днём нараджэння камсамола, надзеўшы паветраны шарык і напісаўшы на ім сваё імя і пажаданне, «Удзячыць у камсамол новае жыццё»...

На памяць аб удзеле ў моладзевым праекце ў гараджан, акрамя выдатнага настрою, засталіся свецотныя букеты і фатаграфіі з касцюмаванымі персанажамі.

На гэтым маладзёжны ваяж не скончыўся: працягам насычанай праграмы аўтапрабегу стане наведванне Цэнтральнага аэраклуба імя двойчы Героя Савецкага С. Грыцаўца, пасля чаго удзельнікі адправяцца ў г. Жодзіна, дзе каля помніка ў гонар Мата-патрыёткі А. Г. Курцынявай адбудзецца мітынг і ўскладанне кветкавых гірлянд.

Аляксандра ЛЕБЕДЗЕВА.
Фота Віктара ТАЛОЧКІ, БЕЛТА.

Першы сакратар ЦК БРСМ Юрый КРЫВАДУБСКІ ўручае білет члена БРСМ Віктарыі БАЛАКЛІ.

розных грамадскіх аб'яднанняў, моладзь Мінска і Жодзіна, працягваюць ДТСААФ, дзіцячых і юнацкіх школ па стралковых і па водных відах спорту ДТСААФ, Цэнтральны аэраклуб імя двойчы Героя Савецкага Саюза Сяргея Грыцаўца.

Старт аўтапрабегу быў падзеяй у музеі гісторыі ДТСААФ, пасля чаго ўдзельнікі наведвалі спецыялізаваную дзіцячо-юнацкую спартыўна-тэхнічную школу, дзе адбы-

Айчынай вайны, Герой Савецкага Саюза.

Удзельнікі аўтапрабегу ўсклалі да мемарыялу вянкі, кветкавыя кампазіцыі і ўшанавалі памяць воінаў, якія загінулі ў гады Вялікай Айчынай вайны, хвілінай маўчання.

Сімвалічна, што ў гэтым знавым месцы ў рады Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі прынялі самых актыўных прад-

САЛАМОН. Приемна пазнаёміцца!

Самір, Саламон і Якаў. Вы падумалі, што гэта імёны герояў з наступнай «мыльнай» оперы. А вось і не! Так завуць траіх суседскіх дзяцей.

Такія імёны ім даў бацька, маці была не супраць. А дзеці?

Сёння выбіраць для немаўлят рэдкія імёны стала модна. У пошуках патрэбных імёнаў бацькі скупляюць у кнігарнях энцыклапедыі, прагортваюць слоўнікі, вывучаюць царкоўныя календары. Замест звыклых мужчынскіх Дзіма, Гена, Вая, Коля ўсё часцей можна папачу Данііл, Герман, Мікіта, Кім, Лаўрэнцій. Дзяўчатак хутчэй называць Рэнатай, Віленай, Віялетай, Маяй, Каралінай, Карынай, чым Машай, Аняй, Наташай і Кацяй. І гэта зразумела. Бацькі хочучы, каб іх дзіця было лепшым за ўсіх, чым-небудзь вызначалася паміж іншых, для пачатку хоць бы імем.

І вось самае незвычайнае, рэдкае, цяжкае імя выбрана. Адна хвіліна — і яно аказваецца ў пасведчанні аб нараджэнні немаўляці. Бацькі задаволены выбарам. А ці задаволены выбарам бацькоў дзеці? Яраслава носіць з гонарам сваё імя ўжо сямнаццаць год. Так захацела назваць сваю дачку маці дзяўчыны.

— Ці ўпэўніла табе з тваім імем?

— Я ўдзячна сваім бацькам, што мяне так называлі. Яраслава — вельмі прыгожае імя, у некаторай ступені звязана з гісторыяй нашага народа. Прыймаю маё імя адразу запамінаецца. Толькі вось настаўнікі, якія прыходзяць у клас на замену, першай заўсёды выклікаюць мяне, хоць у спісе стаю перадапошнім.

— Як у будучым ты назвала б сваіх дзяцей?

— Назаву іх яшчэ больш рэдкімі імёнамі. Напрыклад, дзяўчынку — Маланія, а хлопчыка — Мавсеем.

Марадона прыхае ў Беларусь два гады таму з Таліяці, калі яму было трынаццаць. Наратзіўся ж хлопчык у Арменіі. Для Беларусі, які і для Расіі і Арменіі, імя Марадона — вельмі рэдкае. Магчыма, у гэтых краінах яго адзінае.

— Чаму цябе назвалі менавіта так?

— Як і многія іншыя, мой бацька любіць футбол. Любімым яго футбалістам быў сусветна вядомы Дыяга Марадона. Па яго «міласці» мяне так і называлі.

— Як твае новыя знаёмыя рэагуюць на твое незвычайнае імя?

— Часцей за ўсё яны ўпэўнены, што Марадона — гэта мянушка, а я вельмі добра гуляю ў футбол (*сьмяецца*).

Маленькай Ульяне няма яшчэ і годзіка, і тое, што яе назвалі незвычайным імем, ёй пакуль няважна. З пытаннямі звярнулася да яе старэйшая сястры Дашы.

— Табе не шкада, што бацькі назвалі цябе не такім рэдка імем, як тваю сястру?

— Не, імя сястрычкі мы выбралі разам. Мама часта чытала нам казкі, дзе прынцэс з казачнай краіны звалі Ульянай. Казка нам вельмі падбалася, а імя прынцэсы асабліва. Вось і вырашылі назваць сястрычку Ульянай.

— Калі б табе давялося выбіраць сабе новае імя, якім бы яно было?

— Аня.

У Дашы і Ульяны ёсць два малодшыя браты. Пётр і Павел — блізняты. Наратзіліся яны ў дзень святкавання хрысціянскага свята Пятра і Паўла. З выбарам імён бацькам не было праблем.

Шаснаццацігадовага Марэжа прасцей за ўсё знайсці ў эма-тусоўках. У жыцці яму падабаецца ўсё, акрамя асабістага імя.

— Марк — вельмі прыгожае імя з польскай каранямі. Чым табе яно не падабаецца?

— Я карэнны беларус. Навошта мне такое імя? Хачу, каб мяне называлі так, як і маіх сяброў: Саша, Паша, Дзіма...

— Што скажаш пра імя Марадона?

— Дыяга Марадона — добры футбаліст. Але свайго сына я такім імем не назваў бы.

Часта дзяўчатак называюць імёнамі, вытворнымі ад назваў месяцаў. Напрыклад, хто нарадзіўся ў марце — Марта. Мая нарадзілася дваццаць гадоў таму ў маі.

— Як табе тваё імя?

— З тым, што мяне называюць незвычайна, я даўно звыклася. Цяпер «Мая» гучыць для мяне гэтак жа звыкла, як і Оля, Света. Перавага майго імя — ніхто не забываецца, у якім месяцы ў мяне дзень нараджэння.

Як будучы называць дзяцей у будучым? Якія імёны будзь можам праз 100 гадоў? Ніхто не ведае. Вядома толькі адно: не імя ўпрыгожвае чалавека, а чалавек — імя.

Жанна БАЙГОТ,
студэнтка ГрДУ імя Я. Купалы.

Рэпарцёр атрымаў заданне...

НАВЕДАЦЬ ЮРЫДЫЧНУЮ КЛІНІКУ, ДЗЕ МОЖНА АТРЫМАЦЬ ПРЫШЧЭПКУ АД ПРАВАВОЙ «НЕПАДКАВАНАСЦІ»

— Людзі, якія ўпершыню «чуюць» назву «Юрыдычная клініка», звычайна крыху губляюцца, — усміхаецца Любоў Красніцкая, — усміхаецца, бо прызываецца «чуць» слова «клініка» ў медыцынскай сферы. Проста не ўсё ведаюць, што гэтае слова азначае «атрыманне ведаў на практыцы».

КРЫХУ ГІСТОРЫІ

Упершыню тэрмін «юрыдычная клініка» выкарыстаў у 1881 годзе ў адным з часопісаў нямецкі прафесар Фромгольд. Ён зрабіў ацэнку на карысць, якую прыносіць для медыцынскай практыкі існаванне клінік пры медыцынскіх факультэтах і акадэміях. Аўтар прапанаваў па аналогіі стварыць клінікі пры юрыдычных ВНУ, дзе студэнты не разбіралі б пад кіраўніцтвам прафесараў не выдуманых або аджудычваю юрыдычных задач, а аказвалі б непасрэдную і рэальную прававую праблему.

Першыя юрыдычныя клінікі з'явіліся ў Амерыцы. Хутка яны набылі распаўсюджванне ў Расіі, Польшчы, ва Украіне. А вось на радзіме ідэі, у Германіі, дзе і па-ставіліся не вельмі станоўча.

У нашай жа краіне сёння дзейнічаюць 11 такіх клінік пры юрыдычных факультэтах універсітэтаў. Чатыры з іх працуюць у Мінску.

Адным стрэлам... Навучальная лабараторыя «Юрыдычная клініка» юрфака БДУ з'явілася ў рамках праекта праграмы развіцця ААН у Рэспубліцы Беларусь «Юрыдычная клініка ў Беларускім дзяржаўным універсітэце» ў снежні 2000 года. Праект уявляў сабой ужо тры гады для таго, каб даць практыку тэарэтычным навывам працы юрыста, выхаваць важныя ў далейшай кар'еры якасці студэнтам старэйшых курсаў.

— Клініка створаная ў першую чаргу для студэнтаў, — расказвае Любоў Красніцкая, — Гэта навучная лабараторыя, дзе будучы правазнаўца мае магчымасць прымяняць свае веды на практыцы, папоўняць свой запас новымі ведамі, навучнымі кантактаваць з кліентам. У гэтым ключавяча аддзячэння мэта юрыдычнай клінікі. Сацыяльнае ж мэта — даць маламаламасным людзям, у якіх няма сродкаў на адваката, бясплатную юрыдыч-

ную кансультацыю па хваляючым іх пытаннях. Прававае дапамога ў клініцы аказваецца па сістэме «другаснага прыёму». Пры першай сустрэчы студэнт атрымлівае ад кліента ўсе неабходную інфармацыю па сітуацыі, якая патрабуе рашэння. Затым самастойна вывучае нарматыўны матэрыял і складае дакументы прававага характару. Пасля гэтага ён кансультацыю з выкладчыкам, які правярае правільнасць вырашэння пытання. Прычым выкладчык толькі паказвае, дзе памылка, калі яна ёсць, але не называе яе, бо яго задача — не пазбавіць самастойнасці, а перасцерагаць студэнта ад магчымых памылак.

Такім чынам, усю працу робіць студэнт. І толькі пасля гэтага прызначае кліенту час другаснага прыёму і дае кансультацыю з улікам заўваг і прапановаў свайго кіраўніцтва. Такая сістэма дазваляе кантраляваць дзейнасць будучых юрыстаў і забяспечваць аказанне правільнай і кваліфікаванай прававой дапамогі.

— Хачу звярнуць увагу на тое, што мы не даём афіцыйных юры-

дычных кансультацый, а з'яўляемся толькі навучнай лабараторыяй для студэнтаў, — акцэнтую увагу Любоў Мікалаўна. — Юрыдычная клініка не мае пайнаматства ўсеагульнай афіцыйнай заключэння. Усе нашы заключэнні маюць ракамандатарны характар. Мы падбіраем для кліента варыянты рашэнняў, расказваем аб плюсах і мінусах кожнага варыянта. Знаходзім неабходныя нормы, кансультуем па заканадаўстве, дапамагаем складаць дакументы юрыдычнага характару, растлумачваем парадок дзеянняў пры абароне інтарэсаў грамадзян у дзяржаўных органах. А калі справа вельмі складаная, раім звярнуцца да прафесійнага юрыста.

ДЗЕЦІ ФЕМІДЫ

Сёння ў Юрыдычнай клініцы займаюцца 18 студэнтаў. Трапіць сюды можна толькі ў другім семестры трэцяга курса пасля праходжання адбору. Пасля курса заняткаў па рабоце з кліентам можна прыступіць да працы ў афіцыйнай кансультацыі. Усё на добравотнай і бясплатнай аснове.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

Сяргей КРЫВЕЦ:

«УДАЛАЕ ВЫСТУПЛЕННЕ БАТЗ — ГЭТА ВЫНІК РОСТУ БЕЛАРУСКАГА ЧЭМПІЯНАТУ»

Гэтай восенню не вельмі збалаваныя беларускія аматары футболу дачакаліся сапраўднага свята. Маладзёжная зборная Беларусі другі раз у гісторыі дабілася права ўдзельнічаць у фінальным турніры чэмпіянату Еўропы. А барысаўскі БАТЗ ўпершыню выступае на гуравым этапе Лігі Чэмпіёнаў. І як выступае! Карэспандэнт «ЧЗ» сустраўся з чалавекам, які стаў удзельнікам абедзвюх знамянальных падзей. Знаемца: паўабарона БАТЗ і маладзёжная зборная Сяргея КРЫВЕЦ.

— Калі пасля гульні мы зайшлі ў раздзявалю, была цішыня. Многія, канешне, стаміліся. Аднак радасці, што згулялі з «Зенітам» унічыю, не было. Маглі лепш згуляць, перамагчы. Вось пасля «Ювентуса» была сапраўдная радасць. Там мы ўзялі першае ачко ў Лізе Чэмпіёнаў, а апетыт прыходзіць — ведаецца калі... Хацелася б большага. Мы павінны былі перамагчы і «Зеніт», і «Ювентус»...

Спадзяюся, у нас усё яшчэ наперадзе, у тым ліку — і першая перамога ў турніры. Яна не за гарамі!

— Вы самі, напэўна, адчуваеце, што большчыкі чакаюць ад вас большага, чым проста дастойнай гульні ў Еўропе?

— Безумоўна, адчуваецца ўвага з боку беларусічыхаў. Уразіў ажыятаж на матчы з «Юве». Пасля гульні людзі падыходзяць, дзякуючы за выступленне. Прыемна. Аднак мы разумеем, што ў выпадку паражэнняў і адносіны да нас будучы іншымі.

</

НАВЕДАЦЬ ЮРЫДЫЧНУЮ КЛІНІКУ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».) — Усе навукі, якія студэнт атрымлівае тут, абавязкова спатрэбяцца яму ў далейшай юрыдычнай дзейнасці. Гэта своеасаблівы зачын на будучыню, — гаворыць загадчыца Юр-клінікі. — Растлумачваючы дзеючае заканадаўства грамадзянам, кансультанты вучацца пісаць і гаварыць мовай, разу-ме-ля-ю не юрысту. У іх выпрацоўваюцца навыкі інтэрв’ювання і кансультавання кліентаў, аналі-зу матэрыялаў справы. Яны асвойваюць тэхніку юрыдычнага пісьма, афармлення дакументаў. Усё гэта эфектыўна засвойвае-ца падчас ролевых гульніў, вы-рашэння праблемных сітуацый з выкарыстаннем іншых не менш цікавых педагагічных прыёмаў. Як прыклад: з мінулага года юныя правазнаўцы пачалі право-

дзіць вызныя заняткі для школьнікаў і насельнікаў школ-інтэрнатаў. Курс уключае 10 інтэр-актыўных заняткаў па розных прававых тэмах. Любоў Мікалаеўна працягвае: — Дзякуючы такой дзейнасці, кожны наш студэнт здолее наву-чыцца прамоўніцкаму майстэр-ству, утрымліванню ўвагі аўды-торыі, навучыцца тлумачыць нормы заканадаўства даступна. А таксама набудзе ўменне ста-сункаў са школьнікамі, зможа па-спрабаваць сябе ў якасці вы-кладчыка асноў права.

І СТАРОМУ, І МАЛОМУ...

Абсалютная большасць пытан-няў (75-80 працэнтаў), з якімі пры-ходзяць у клініку, — жылёвыя пы-танні: падзел кватэры пры разво-дзе, пастаноўка на чаргу, будаў-ніцтва або знос жылля... Часта лю-дзі звяртаюцца з просьбай дапа-магчы аформіць распіскі, заявы,

звароты ў розныя інстанцыі. Ёсць і «сезонныя» пытанні — увосень прыходзіць шмат студэнтаў пра-кансультавацца па размеркаван-ні. Клініка таксама аказвае юры-дычную дапамогу ў выглядзе пісь-мовых кансультацый асобам, якія адбываюць пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі. З адным толькі абмежаваннем: кансультацыя да-ецца толькі па механізмах зваро-ту ў тыя або іншыя органы, крмі-нальныя справы ў клініцы не раз-глядаюцца.

— Часцей за ўсё да нас звяр-таюцца студэнты і пенсіянеры. Аднак мы аказваем бясплатную юрыдычную дапамогу і астанім малазабяспечаным катэгорыям грамадзян — інвалідам, сіротам, шматдзетным маці. Не аказва-ем нікому. Мы працуем кожны дзень, акрамя выхадных, святоч-ных дзён і падчас студэнцкіх ва-кацый. Будзем рады кожнаму клі-енту, бо для нас гэта набываць новага вопыту, а для кліента, разу-мела, — прававая дапамо-га па яго пытанні.

Запісання на прыём можна па тэлефоне 209 55 23.

Таццяна ДАНІЛУШКІНА, студэнтка 4-га курса Інстытута журналістыкі БДУ.

ПІЯНІНА ДЛЯ ЧЫРВОНАЙ ЗМЭНЫ

Вам можа здацца, што клавішны музычны інструмент не мае ніякага дачынення да беларускй маладзёжнай газеты. І вы будзеце мець рацыю. Проста Піяніна і Чырвоная Змена — гэта назвы вёсак, якія размясціліся на ўзгор’ях старых Дзяржынскага раёна. Сённяшняе маё падарожжа пралягае па гарыстай мясцовасці Цэнтральнай Беларсі. Па не-каторых звестках, тут, у самым высокім месцы краіны, схаваліся дзве вёскі з незвычайнымі назвамі. На карце яны ніяк не пазначаны, таму даводзіцца ехаць шукаць шчасця ў больш буй-ныя населеныя пункты.

У Дзяржынску даведаўся, што такія вёскі насам-роч існуюць. Падказалі нават дакладны накірунак. Папярэдзілі, што чакаць аўтобуса — дарэмная тра-та часу. Нічога не застаецца, як ляйсць спадарожны транспарт. Давялося, праўда, чаргаваць яздз на ма-шыне і пешыя прагулкі на свежым паветры.

З кожнай новай спадарожкай усё далей і далей аддалёся ад горада ў глыб раёна. З кожнай новай вёскай прыкмет цывілізацыі становіцца менш і менш. «Праз пяць кіламетраў падымешся на горку і звернеш налева ў лес», — папярэджвае спадарож-нік. Узнікае пытанне: з якой горкі зварочваць? Тут іх мільён! Ды і кіламетрамера у мяне няма. Нельга спадзявацца на указальныя знакі, калі трапілаеш у такую аддаленую частку раёна: іх тут проста няма! Даводзіцца кіравацца парадзім мясцовага насель-ніцтва, кога тут зусім нягуста. На ішчасце, сустра-каю працаўнікоў каля, якія ведаюць усё наваколь-ныя дарогі.

Асфальтавае пакрыццё скончылася чатыры кіла-метры таму. Праасфальтава дарога ўвнчэнт разбітая трактарамі. Праехаць на машыне тут цяжка, не ка-жучы аб пешай прагулцы, якая выпала на мае ногі. Да ўсіх наэрчунасцёў — халодны асенні дождж, які зрабіў дарогу сусудальнай гразою.

За гарой пачуўся шум матора. У працаўнікоў вёскі ў сезон амаль няма выхадных. Таму і сельскагаспа-дарчая тэхніка ходзіць «на краі свету», як па рас-кладзе. Ёе не памыліўся: удалечыні паказаўся «бра-точак «Беларусь»!

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА — ГЭТА НЕ ТОЛЬКІ ГАЗЕТА Трактарыст высадзіў мяне ў вёсцы з тыповай пра-савецкай назвай. Шырокая вуліца, абпалат якой рас-кніўліся жылля пабудовы. З часоў СССР тут мала што змянілася. Толькі замест драўляных явясковых хат цяпер будуюцца загарадныя дамы, у асноўнай масе — мінскіх «данчікаў». Усё ж астатняе — спад-чына былой магутнай дзяржавы: разбітая дарога, паваленныя платы, адсутнасць водаравода і газу. Нават шырокая вуліца — праваа савецкай маштаб-насці ва ўсім!

Раней на месцы цяперашняй вёсцы былі раскі-даны хутары. Пасля ўсталявання савецкай улады ху-тары аб’ядналіся. Цяжка было знайсці яшчэ людзей, акрамя сялян, якія настолькі паверылі ў ідэі Рэва-люцыі. Вось і далі назву новаму паселішчу Змена з моднай на той час чырвонай афарбоўкай. Назва за-хавалася і сёння.

Мясцовых жыхароў знайсці ў Чырвонай Зме-не цяжка. Усіх старажылаў можна пералічыць на пальцах адной рукі. Вымірае вёска. Данчкіі пе-равязджаць на пастаяннае месца жыхарства сю-ды не хочучы.

У канцы вёскі я сустраў Раісу Міхайлаўну, карэ-нну ю хыжарку Чырвонай Змены.

— Я жыву тут з самага дзяцінства. Пра нашу вёску ніхто ніколі не чуў. Усе называлі Піяніна, як сусед-нюю вёску. Гадоў дзесціць таму павесілі дарожны знак, дык цяпер усё дзіўняцца, што за новае паселі-шча такое? — расказвае Раіса Міхайлаўна.

Інфраструктура ў вёсцы адсутнічае. Два разы на тыдзень прыязджае аўтакрама. Прыгарадны аўто-бус ходзіць толькі па выхадных. «Чырвоную змену» тут таксама не чытаюць: па-першае, няма пошты, па-другое — няма тых, для каго газета прызнача-ецца.

Мне халае ўсяго. Ёсць свае гаспадарка, — га-ворыць Раіса Міхайлаўна. Тут сама не зраблю — сын дапаможа. Ён у мяне пажарнікам у Путчыне пра-цуе.

Па медыцынскаму дапамогу жанчына не звярта-ецца. Нядаўна з Мінска ў вёску прыязджалі абсле-даваць жыхароў. Сказалі, усё добра. З Дзяржынска таксама часам наведваюцца медыкі.

У раённым цэнтры «мясцовыя» не бываюць. Пры-выклі жыць на сваёй малой радзіме. Усё іх зада-вальняе. А дзесціці там, за рэчкай, у суседняй вёсцы кіпчэ аграгарадоцкае жыццё.

МЕЛОДЫЯ ПІЯНІНА

Побач з Чырвонай Змайай — вёска Піяніна, ця-пер ужо яшчэ адзін дачны пасёлак. Такая музычная назва з’явілася з цягам часу. Раней на гэтым месцы быў лес. Прыйшлі людзі, лес сесклі, а на пнях, якія засталіся, заснавалі пасяленне. Адсюль і назва пай-шла: пабудаваная на пнях. Але гэта рэч спрэчная. Ёсць і іншая версія паходжання назвы. Кажуць, што раней жыхары любілі выпіць, таму празвалі гэ-тае месца П’яніна. Не спадабалася нашымцам гэта і вырашылі перайменаваць у Піяніна.

Гісторыя Чырвонай Змены пачыналася менавіта з гэтай вёскі, больш старажытнай. Доўгія гады жа-хтары нават не хацелі прызнаваць асобнае пасяле-не. Але гісторыя распабрэдзілася інакш.

— Тут нікога са старажылаў не засталася, — рас-павядае ўраджэнка вёскі, цяпер жыхарка Мінска. — Летась памерлі і мае бацькі. Я прыязджаю сюды толькі ў сезон. Хораша тут. Рэчка, горы. Асало!д! Няма лепшага месца для адпачынку!»

Машыны з мінскімі нумарамі акупавалі тутэйшыя мясціны. Водар шашлыкa разнісоўца ў паветры. Даў-но знік тут водар сапраўднай беларускай вёскі.

— Цяпер вёска ўжо не тая, — працягвае расказ-ваць жанчына. Усе памерлі. Зямлю скупілі іншыя лю-дзі. Дарэчы, кошт соткі — 35 долараў. Не такія і ма-лыя грошы. Данчкікаў прыцягвае сюды прыгажосць прыроды. Шкада толькі, што рэчка ўжо не тая. Тут правалі меліярацыю. Адраза дава сышла. Раней ры-бу цягалі сеткамі, а цяпер нічога не зловіш.

Хаты пакрысе пачынаюць зарастаць мохам. Ста-рыя чаравікі, забытыя на плоце, вісяць, відаць, з ча-вешчх часоў. Жыццё спынілася.

— Піяніна, не проста назва, — тлумачыць жанчы-на. — Памятаю яшчэ, як усёй вёскай збіраліся на святы, кожны ўмеў на чымсьці граць. Прыслухае-ся. І сёння яшчэ чутны спевы на вуліцы.

Я пакідаю вёскі Піяніна і Чырвоная Змена, з ней-кай машыны даносяцца высельныя спевы Веркі Сяр-дзючкі. А тым часам сваю мелодыю нававеае воесён-скі халодны вецер...

Уладзіслаў КУЗЬМІН. Фота аўтара.

Замах на паўфінал

Чвэрцьфінал студэнцкага чэмпіянату свету па праграмі-раванні прайшоў гэтымі днямі на базе Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Для ўдзелу ў спаборніцтвах у Мінск з’ехаліся прадстаўнікі каля 50 камандаў вышэйшых навуцальных устаноў з Бела-русі, Эстоніі, Латвіі, Літвы і Калінінграда.

Менавіта гэтыя краіны ўвахо-дзіць у Заходні рэгіён каманд-нага студэнцкага чэмпіяната свету па праграмаванні, якое праводзіцца па правілах АСМ. Каманды разыграюць 13 пунц-вак у паўфінал, які пройдзе на прыканцы лістапада ў Санкт-Пецярбургу.

Праграма спаборніцтваў пра-дугледжвае практаванне алга-рытмаў і праграм на мовах вы-сокага ўзроўню. Камандзе з трох чалавек на 5 гадзін прадстаўля-ецца адзін камп’ютар. За гэты ка-році час трэба вырашыць як ма-га больш задач з прапанаванага

спіса. Усе тэксты задач фарму-лююцца на англійскай мове. Вы-нікі барацьбы будуць транспа-равана на праекцыйных экранах у холе галоўнага корпуса БДУ і на факультэце прыкладной матэ-матыкі і інфарматыкі.

Варта нагадаць, што белару-скія студэнты пачалі ўдзельнічаць у чэмпіянаце свету па праграма-ванні толькі ў 1995—1996 гадах. Высокія вынікі студэнтаў БДУ, а таксама іншых беларускіх каманд, не засталіся незаўважанымі, і ў 1998 годзе аргкамітэт чэмпі-янату свету ўзнагародзіў БДУ сер-

ДВА «ЗАПАТЫЯ» ДЗЯНІСЫ

Адна з традыцыйных наміна-цый конкурснай праграмы Дэль-фійскіх гульніў — «Выяўленчае мастацтва». Спаборніцтва па гэ-тай намінацыі праходзілі адразу ў дзюэх навуцальных установах Мінска: малодшая група працуе ў гімназіі-каледжы мастацтваў імя Ахрэмчыка, а старшая — у Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў.

Нездарма конкурс сярод ма-лодшых мастакоў ідзе менавіта ў каледжы імя Ахрэмчыка. Тут у свой час вучыліся многія сучас-ныя беларускія мастакі. Да таго ж, неаднаразова ўжо навуцэнцы і выхаванцы гэтай установы атрымлівалі медалі на Дэльфій-скіх гульніях. Сярод іх і перамож-цы дзюэх апошніх Гульніў — Міжнародных у Саратаве і краін СНД ў Астане — Дзяніс Чубукоў і Дзяніс Іваноў.

ДЗЯНІС ПЕРШЫ. СТАРЫШЫ І РЫЖЫ Пры першым поглядзе на Дзя-ніса Чубукова адразу можна па-знаць у ім мастака: можа, гэта з-за незвычайных рыжых вала-соў, па якіх адразу пазнаеш твор-чую асобу; а можа, з-за манеры трымацца і гаварыць — адчува-ецца, што чалавек гэты размаў-ляе не вельмі шмат і часта на-даюга застаецца ў сваіх думках.

Дзяніс Чубукоў — выкладчык спецыяльных дысцыплін кале-джа — атрымаў залаты медаль на Міжнародных Дэльфійскіх гульніях, якія прайшлі ў Сарата-ве месяц таму. На міжнародных гульніях стар-эйшая ўзроставаа катэгорыя канкурсантаў была больш шыро-кай, чым на Гульніях, якія цяпер праходзяць у Мінску, і ўключала ўдзельнікаў ад 18 да 30 гадоў.

— Гэта даволі даўна, — кажа Дзяніс. — Вось паглядзіце, калі папуранца гэтыя ўзросты, атрымліваецца, што 18 гадоў —

МАСАВАСЦЬ ЛЮБЯЦЬ ЖАНЧЫНЫ, МОЛАДЗЬ І ПАЖЫЛЫЯ

Штогод у Мінску право-дзіцца больш за 70 буйных культурна-масавых ме-рапрыемстваў, прысвечаных найважнейшым знамяналь-ным датам у жыцці краіны і яе сталіцы.

Гэта акцыі ў рамках Дня Не-залежнасці Рэспублікі Бела-русь, святочныя навагоднія ме-рапрыемствы, тэматычныя кан-цэрты да Дня абароны Айчы-ны, Дня жанчын, Дня Канстыту-цыі, Дня настаўніка, святкаван-не Дня горада і іншыя культур-на-спартыўныя мерапрыем-ствы. Вынікі сацыяльнага да-следавання па прыкладу апош-ніх гадоў паказваюць, што ў апошні час папулярнасць такіх масавых культурных мерапры-емстваў сярод гараджан пая-лявіваецца. Большасці мінчан, якія ўдзельнічаюць у іх, яны па-дабаюцца. Часта бяручь удзел у культурна-масавых мерапры-емствах 17,9 працэнта апыта-ных, крых менш мінчан — 16,2 працэнта — адказалі, што не бяручь удзел у іх, а яшчэ амаль дзве трэці рэспандэнтаў (65,8 працэнта) робяць гэта час ад часу.

Аналіз уключанасці гара-джан у масавыя культурныя ме-рапрыемствы паказаў, што удзел у іх часцей бяручь жан-чыны, чым мужчыны (19 пра-цэнтаў супраць 16,3 працэнта). Зрэшты, ніколі не ўдзельніча-юць у іх 15,4 працэнта жанчын і 17,9 працэнта мужчын. Пера-важна культурна-масавыя ме-рапрыемствы наведвае мо-ладзь да 31 года (25,9 працэн-та — часта, 64,7 працэнта — часам). У больш старэйшых уз-роставых групях інтарэс да на-ведвання такіх мерапрыем-стваў зніжаецца.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Дзяніс ЧУБУКОЎ і яго аўтапартрэт.

гэта яшчэ студэнт, 25 — чалавек, які скончыў вышэйшую наву-чальную ўстанову, у 30 гадоў — мастак, а ў 35 — гэта ўжо вядо-мы мастак. Так скажаць, «вага-выя катэгорыі» зусім няроўныя.

Тым не менш нягледзячы на такую разбегку ва ўзросце, Дзя-ніс Чубукоў у свае 28 гадоў за-няў першае месца, абшпуюшы іншых, больш вопытных маста-чоў.

Малываць ён пачаў яшчэ ў дзяцінстве. У дзіцым садку ўпершыню заўважылі, што хлоп-чык малое значна лепш за сваіх аднагодкаў. Калі Дзяніс вучыўся ў 7 класе, у Чавусах, дзе ён жыў, адкрылася школа мастацтваў, і з гэтага часу ён пачаў займацца жывапісам прафесійна. Настаў-нік з гэтай школы, які некалі ву-чыўся ў каледжы імя Ахрэмчыка, прапанаваў Дзянісу паступаць сюды. Ён жа пераканаў і бацькоў маладога чалавека ў тым, што яму патрэбна развіваць свой та-лент і вучыцца далей. І пасля 9 класа Дзяніс Чубукоў стаў наву-чэнцам гэтага каледжа.

Пасля былі яшчэ шэсць гадоў навучання ў Акадэміі мастацтваў

і год працы ў дзіцячым доме ў Чавусах.

— Гэта таксама знакавы этап у жыцці, — расказвае Дзяніс. — У Чавусах я працаваў у першым у Беларусі дзіцячым доме, ён быў заснаваны яшчэ пасля вай-ны і існуе да гэтага часу.

Дзве дзяцінчы з гэтага дзіця-чага дома, з якімі працаваў Дзя-ніс, цяпер таксама вучацца ў ка-леджы імя Ахрэмчыка.

Дарэчы, у Саратаве на ме-даль амаль не спадзяваліся, шанцы на перамогу былі не вель-мі вялікія. «А атрымалася вось так», — кажа Дзяніс.

На конкурсе ацэньваліся тры работы: дзве — аўтапартрэт і на-цюрморт — патрэбна было пры-весці з дому, апошняю напісаць неспасрэдна на спаборніцтвах за тры дні. Конкурсная работа Дзя-ніса Чубукова мае назву «Апош-ні вечар бабінлага лета». Выкана-на яна ў нацыянальным дэкара-тыўным стылі, зроблена вельмі цікава і арыгінальна. Іншыя пра-цы маладога выкладчыка такса-ма адрозніваюцца арыгінальнас-цю. Напрыклад, конкурсны аўта-партрэт, дзе мастак паказаў ся-

«Легенды роднай зямлі», конкурсная работа Дэльфійскіх гульніў Дзяніса ІВАНОВА.

бе ў выглядзе чалавека-птшкі з параненым крылом.

— Даволі складана ацаніць ра-боты, таму я не зайздросчу журы, — кажа ён. — Удзельнікі конкурсу прыязджаюць з розных краін, ко-жны са сваім патэнцыялам і света-ўспрыманнем. Кожны працуе па-свойму: нехта ў дэкаратыўным стылі, а нехта ў рэалістычным. І як з усяго гэтага, з гэтай вялікай колькасці зусім розных карцін вы-абраць тры самыя лепшыя? Мне здаецца, гэта вельмі складана.

Дарэчы, у гэтых Дэльфійскіх гульніях прымалі ўдзел адразу чатыры выхаванцы Дзяніса Чу-букова.

ДЗЯНІС ДРУГІ. МАЛОДШЫ І АМБІЦЫЙНЫ

Дзяніс Іваноу вучыцца ў 9 класе. Два гады таму на ІV Дэльфій-скіх гульніях сярод краін СНД ў Астане ён атрымаў залаты ме-даль, тады хлопчыку было 13 га-доў.

— Мяне адправілі на Гульні па выніках мастацкіх праглядаў і ўдзелу ў розных конкурсах, — расказвае Дзяніс. У хлопчыка вельмі шмат узнагарод: і рэгія-нальных, і нацыянальных, і між-народных. Ён удзельнічае амаль ва ўсіх конкурсах выяўленчага мастацтва, пра якія даведвае-цца, і амаль усюды становіцца пе-раможцам або дыпламантам. Дыпломаў, сертыфікатаў і па-сведчанняў у Дзяніса назбіралася ўжо цэлая калекцыя, ёсць у яго нават пісьмо ад главы ААН.

— У Астане нам давалася два дні па 6 гадзін, — расказвае Дзя-ніс. — Я намаляваў тры работы за гэты час, і... і дадае, смеючы-ся, — трэба было адну, а я на-малываў тры.

Пра сталіцу Казахстана ў хлопчыка засталіся самыя доб-рыя ўспаміны, ён шмат расказ-вае пра мячці і пра Астану, пра экскурсіі ў музеі, у тым ліку ў му-зеі Нурсултана Назарбаева.

ЖЫЦЦЁ КЛУБНАЕ. ШУМНАЕ І ЛЮДНАЕ

Што робяць звычайныя лю-дзі ноччу? Спяць.

А вось і не ўсе. Некаторым ўначы хочацца чамусці зусім не спаць, а танцаваць. Больш за тое, многія прагнуць са-праўдных шалёных танцаў. Дзіўныя людзі. На адну ноч та-кім жа «дзіўным» захацелася стаць і мне. Таму разам з сяб-рамі ўпершыню ў жыцці я ад-правіўся ў начны клуб.

Пры ўваходзе — фэйс-кантроль і, як заўсёды, пятчатка на далонь. Своеасаблівы апазнавальны білет, які сведчыць пад удзеяннем уль-трафілету. Першы раз у жыцці я адчуў сябе светлым чалавек.

Наша кампанія прыйшла зага-дзя, таму клубная музыка яшчэ не іграла. Давялося чесьціцца айчы-ным музпрадуктам. Зайшоўшы ў залу (якая была зусім невялікай), мы кінутліся займаць месцы за сто-ламі.

Меню. Выбар страў даволі ба-гаты, пачынаючы ад бульбы і за-канчваючы вельмі ўласцівымі для беларусаў рэчамі кітлату жулье-на з птушкі з шынкай «Два веро-ны» ці марожанага з амаль бела-рускай назвай «Парызэн» з апель-сінавым соусам, у склад якога акрамя апельсінавага соусу ўвахо-дзяць таксама блінчыкі... Супер дэсерт!

Зірнулі наверх — другі паверх, захацелася заказаць там столик. Але пасля таго, які сярбючка паве-даліла пра клубную сістэму яды (калі сядзіш за столакам на другім паверсе, ты павінен мінімум на дваццаць тысяч заказаць адно га-рчае і салат), мы падумалі: «А на-

вошта нам той столик на другім па-версе? Нам жа і тут надарэнна ся-дзіцца...»

«Вось пройдзец, знаешы, все пройдет, улыбішся судзьбе — ты знаешы, время летит. Жизнь труд-на, но сделай первый шаг...» За-быцца на ўсё і зрабіць першы крок на танцпол зазвыла мелодыя. Але народ не спыняўся. Паіхчу рассеў-шыся па столах, усё глядзелі на той самы танцпол, на якім нібы бя-розкі-сірацінкі, у адзіноце, «запаль-валі» дзве дзяўчыны.

Роўна а поўначы ўключылі му-зыку. Але і праз паўгадзіны «бя-розкі-запальнічкі» танчылі толькі ўдзюх. Падцягваюцца публіка пача-ла толькі а першай гадзіне ночы. Музыка была настолькі гучнай, што адзіным паратункам для мяне сталі змайстраваныя з сурьэтак затычкі для вушэй. Калі б не яны, то хвілін праз трыццаць я аглох бы. Моц-ным біццём адгукалася сэрца.

Першыя смелыя танцоркі і тан-цоры з’явіліся неўзабаве. Не ве-даю дакладна, ці былі гэтыя людзі цыврознымі, але, паверце, відовішча на з птушкі з шынкай «Два веро-ны» ці марожанага з амаль бела-рускай назвай «Парызэн» з апель-сінавым соусам, у склад якога акрамя апельсінавага соусу ўвахо-дзяць таксама блінчыкі... Супер дэсерт!

...Жыццё было праз край. Вось разам з кубкам невядомая напою сама сабе танчыла нейкі хлопец у капелюшы, маладзенькі дзяўчат-ка з голым пупом паказваюць адна адной ламбду, а мужчынка ў вуз-кіх джынсах спрабаваў развучыць факстрот...

Выпрабавана на сабе

Задане праіграў — яго канкурэнт трубкачы вылетаў усю бялішну ўжо праз пяць хвілін. Але і прыз для пераможцы навіной не стаў: узнагародой стала... новая бутэлька хмелю.

Слухаючы клубную музыку, акая пачынала ўжо надакучаць (мана-тоннае бум-бум паўтаралася ўсё часцей), злавіў сябе на думцы, што дзяўчат сярод натоўпу чамусці ў два разы менш, чым хлопцаў... Клубны кэнтынгент быў даволі ці-кавым. У цэнтры, на танцполе, ве-сялялася моладзь. А па баках — за танцполам — стаялі ў большасці мужчыны гадоў за трыццаць. Ста-ялі, нешта пілі і пілы ўзіраліся ў танцорку. Дакладней, танцорак.

Неўзабаве надыйшоў час і для другога конкурсу: дзве дзяўчыны дабрахвотніцы павіны былі... станцаваць эратычныя танцы з шас-тою. Вось яны і стараліся, неба-ракі, вытанчоваючы эпізоды з начных кінстужак для дарослых. Музіца, не ведалі яшчэ, што пера-можа энюў атрымае ўсяго толькі бутэльку піва.

Людзі з часам танчылі ўсё ак-тывней, а чэргі ў прыбырвалі ве-строіваліся ўсё даўжэйшымі. Адне-курка з’явілася прыбыральшчыца з саўком.

Увогуле, дыскатак нагадала мне танцы ў сельскім клубе. Толь-кі з большы дыскальным тэхнічным забеспячэннем. Памятаю, расказ-вала бабуня, як яны ў 1950-х тан-чылі да ўпаду. І ведаеце, мала што змянілася: спакатку ўсе сядзяць са саромеюцца. Пасля, закінутыя за каромею, смелымі становіцца хлоп-цы, скачучы на ўсе лады і выкліка-

На планеце можа вярнуцца ледніковы перыяд? А ў Беларусі чакаецца цёплая зіма

Версіі

Згодна з меркаваннем многіх навукоўцаў, у бліжэйшыя гады Сонца можа падкінуць нам халодны сюрпрыз. Справа ў тым, што так мала «плям» на Сонцы, як сёлета не было з 1954 года. Назіральнікі ўжо ахрысцілі яго «самым белым годам» касмічнай эры. Пачынаючы са студзеня 2008 года, агульны тэрмін без «плям» на нашым святліце складае ўжо больш як 200 дзён (у 1954 годзе — 241 дзень).

ЗГУБІЎ МОЦ СОНЕЧНЫ ВЕЦЕР

Разам з тым было выяўлена, што толькі на гэтым сонечнай нечаканасці не заканчваецца. Зараз працягвае губляць сваю моц зорны вецер. Сярэдні ціск яго ўжо знізіўся на 20 працэнтаў у параўнанні з сярэдняй 90-х гадоў. «Плямы» на нашым святліце звязаны са складанымі магнітнымі з’явамі на паверхні Сонца. Гэтыя з’явы падпарадкоўваюцца 11-гадоваму цыклу, на працягу якога колькасць «плям» змяняецца ад мінімуму да максімуму. Летась іх было менш усяго за цыкл, таму сёлета колькасць «плям» павінна была павялічвацца, але гэтага не адбылося.

Між іншым, многія навукоўцы лічаць, што рабіць сур’ёзныя высновы не трэба, бо былі гады, калі на Сонцы не назіраліся «плямы» больш як 200 дзён, але гэта не мела ніякіх наступстваў. Аднак нават іх трыкожыць той факт, што ў перыяд паміж 1645 і 1715 годамі зарэкаваны беспераддэтай мінімум сонечнай актыўнасці, і менавіта тады на Зямлі назіраўся «малы ледніковы перыяд» — гады з вельмі халоднымі зімамі.

ПАЦЯПЛЕННЕ НЕ СПЫНІЛАСЯ

А вось **начальнік службы гідраметэапрагнозаў Рэспубліканскага гідрометцэнтра Беларусі Дамітрый РАБАЎ** лічыць, што навіна аб магчымым пачатку ледніковага перыяду з’яўляецца заказмуфліраванай інфармацыйнай качкай пэўных навуковых структур, якія такім чынам спрабуюць «выбіць» дадатковае фінансаванне на распрацоўку сваіх праектаў. Паводле інфармацыі айчынага спецыяліста, сёння на планеце назіраецца павелічэнне колькасці экстрэмальных сінаптычных з’яў на фоне ўстойлівага глабальнага нацяплення. У бліжэйшыя гады будзе працягвацца тэндэнцыя на агульнапланетарнае павелічэнне сярэднегадавой тэмпературы паветра. Спецыялісты адзначаюць, што зараз актыўізацыя раставанне вялікіх участкаў льду ў Антарктыдзе.

ЗНОЎ ЦЁПЛАЯ ЗІМА?

Згодна з інфармацыяй, якую беларускія сіноптыкі атрымліваюць ад сваіх расійскіх калег, у гэтым сезоне зіма ў Беларусі будзе дакладна не халоднай. Паводле падлікаў маскоўскіх спецыстаў, сярэднямесячная тэмпература паветра ў снежні будзе прыкладна ў межах нормы шматгадоваых вымярэнняў, што адпавядае мінус 2 — мінус 5 градусам. Сярэднямесячная тэмпература паветра студзеня ўвогуле прагназуецца на адзін градус вышэй за кліматычную норму, якая складае мінус 5 — мінус 8 градусаў. Апошні месяц зімы таксама павінен быць звычайным па тэмпературнай норме, якая зараз складае мінус 3 — мінус 8 градусаў. Такім чынам, беларускія сіноптыкі часткова згаджаюцца з тым меркаваннем, што на тэмпературным рэжыме сёлетаўная зіма будзе нагадваць не зусім халодны перыяд 2007—2008 гадоў. Аднак трэба адзначыць, што на гэты перыяд у Беларусі нават у цёплых зімы могуць стаць добрыя марозы на працягу некалькіх тыдняў. У апошнія гады такія марозы з тэмпературай ад мінус 15 да мінус 20 градусаў назіраюцца ў другой палове студзеня, а таксама ў першай дэкадзе лютага. У лютым, праўда, моцныя марозы трымаюцца ў нас не больш за 2—3 дні.

Згодна з вопытам мінулых гадоў, сіноптыкі не выключаюць такога сцэнарыя, калі першая сур’ёзная вясновая адліга можа пачацца ўжо ў другой палове лютага, а сапраўдная вясна — прыкладна на тры тыдні раней чым звычайна.

НА ВЫХАДНЫХ — СОНЕЧНА

Дамітрый Рабаў парадваў нас добрым надвор’ем. Да панядзелка захаваецца сонечнае надвор’е. Уначы і ранішай месцамі туман. Тэмпература паветра ўначы 1—6 ціпла, месцамі на глебе і ў паветры замаразкі ад 0 — да мінус 3 градусаў. Тэмпература паветра ўдзень ад плюс 6 па поўначу да 11 ціпла па поўдні краіны. Пачынаючы з панядзелка, надвор’е пачне псавацца. Амаль паўсюдна чакаюцца дажджы. Тэмпература паветра ўначы 3—9, удзень — 5—11 градусаў ціпла.

Сяргей КУРКАЧ.

ОАО «Универсам Фрунзенский»
ОБЪЯВЛЯЕТ ТЕНДЕР
на выполнение проектно-сметной документации по объекту «Административно-торговый центр взамен сносимого универсама «Фрунзенский» по пр-ту Пушкина, 37».

Предложения на участие направлять до 3 ноября 2008 г. по адресу: г. Минск, пр. Пушкина, 37.
Контактные телефоны:
УНП 100135329
251 01 74, 252 70 31.

В дополнение к публикации на проведение открытого аукциона с условиями на право проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений) в г. Могилеве (газета «Звезда» № 187 от 3 октября 2008 г.) предлагается следующая уточненная информация.

МОГИЛЕВСКИЙ ГОРИСПОЛНОМ СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА С УСЛОВИЯМИ НА ПРАВО ПРОЕКТИРОВАНИЯ И СТРОИТЕЛЬСТВА КАПИТАЛЬНЫХ СТРОЕНИЙ (ЗДАНИЙ, СООРУЖЕНИЙ)

1.	Наименование объекта	Право проектирования и строительства Многофункционального градостроительного комплекса (торгово-развлекательный центр, культурно-развлекательный центр, жилой многоэтажный комплекс повышенной комфортности) на земельном участке общей площадью 6,7200 га
2.	Местонахождение объекта	на пересечении улиц Тимирязевской, Суворовской и проспекта Мира
3.	Срок аренды земельного участка	50 лет
4.	Срок заключения договора на реализацию права проектирования и строительства капитальных строений (зданий, сооружений)	после возмещения расходов по организации и проведению аукциона и оплаты стоимости предмета аукциона (не позднее 20 календарных дней после подписания протокола)
5.	Капитальные строения, подлежащие сносу, ориентировочный размер убытков	49 жилых домов — оценены рыночным методом (метод сравнения продаж); объекты недвижимости 2-х юридических лиц — оценены рыночным методом (затратный метод, метод капитализации дохода) 4 375 690 000 рублей
6.	Сведения об инженерных коммуникациях	водоснабжение, газоснабжение, теплоснабжение, канализация, кабель связи — имеется
7.	Условия сноса	возмещение убытков: 1) причиняемых изъятием земельных участков и сносом жилых домов, иных строений, сооружений и насаждений при них, либо реализации иных прав собственников жилых домов по их выбору в соответствии с жилищным законодательством; 2) причиняемых изъятием земельных участков и сносом объектов недвижимости юридических лиц
8.	Начальная цена продажи объекта аукциона	2 737 569 000 рублей
9.	Размер задатка	273 757 000 рублей
10.	Расходы, связанные с подготовкой и проведением аукциона, подготовкой и изготовлением документации, необходимой для его проведения, подлежащие возмещению Победителем	23 319 076 рублей

Принимать участие в аукционе могут только юридические лица и индивидуальные предприниматели.

При оформлении заявления и соглашения о правах и обязанностях сторон желающие принять участие в аукционе представляют:

1) Копию платежного поручения, заверенную банком, о внесении задатка на расчетный счет Могилевского городского исполнительного комитета № 3642017441709 в филиале 700 МОУ ОАО «СБ «Беларусбанк», код 536, УНП 700123787 (разовый платеж).

Юридические лица: доверенность, выданную исполнительному юридическому лицу (кроме случаев, когда данное юридическое лицо представляет его руководителем), копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации.

Индивидуальные предприниматели: паспорт, копию свидетельства о государственной регистрации, а в случае участия в аукционе представителя — паспорт и нотариально заверенную доверенность.

Иностранцы юридические лица: легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения, также документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией (выписка должна быть произведена в течение года до

подачи заявления на участие в аукционе), либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводами на белорусский (русский) язык.

Представители иностранного юридического лица: легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык.

2) Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с объектом.

3) Победитель аукциона получает аукционную документацию после полной оплаты цены, сложившейся в результате торгов и возмещения расходов.

Аукцион состоится 12 ноября 2008 года в 16.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, здание горисполкома (зал заседаний). Заявления и документы принимаются уполномоченной организацией (МУГКП «Центр по землеустройству») по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 206 в рабочие дни с 8.00 до 17.00. Заявления принимаются по 05.11.2008 года до 17.00. Контактный телефон в г. Могилеве 22 11 63.

«ТЭСТ НА ШКОДНАСЦЬ». Часу ўжо не шмат?

Электрагазаваршчык, акумулятаршчык, муляр, урач-рэнгтенолаг, фармацэўт. Як сведчыць статystыка, у шкодных ці асаблівых умовах працуе каля мільёна грамадзян Беларусі, прычым гэтыя работнікі маюць права на своеасаблівых кампенсаций — датармінованую пенсію, дадатковыя даплаты, скарачэную працягласць працоўнага часу. Праўда, пры адной вельмі істотнай умове — «шкоднасць» павінна быць пацверджана на выніках атэстацыі па умовах працы. Прычым вызначана, што для вызначэння права на дадатковыя даплаты і скарачэную працягласць працоўнага часу падобная атэстацыя павінна быць праведзена да канца гэтага года. Між тым, хто павінен не праводзіць, на якіх месцах і што будзе ў выпадку, калі «ацэнка» ступень шкоднасці работы сваіх падначаленых наймальнік не жадае? Гэтым і іншым пытанням была прысвечана on-line канферэнцыя, удзел у якой узялі намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Валер’ян Васільевіч КАРОЛЬ, начальнік упраўлення аховы і дзяржаўнай экспертызы ўмоў працы Леанід Аляксандравіч ГРАКОВІЧ, начальнік аддзела дзяржаўнай экспертызы ўмоў працы Волга Іванавна ВАЛЕТКА і галоўны дзяржаўны эксперт аддзела дзяржаўнай экспертызы ўмоў працы Людміла Пітроўна ДАМАШЧАНКА.

• **Хто вызначнае, якія працоўныя месцы падлягаюць атэстацыі, а якія — не?**

— Гэта вызначае наймальнік. Разам з тым у абавязковым парадку атэстацыю ў 2008 годзе трэба правесці на месцах, прадугледжаных спісам вытворчасцяў, професій і пасад са шкоднымі ўмовамі працы (зацверджаны пастановай № 89 Дзяржаўнага савета Беларусі 29 жніўня 1994 года) і пералікам тэхнічных вытворчасцяў і прафесій для мэтаў прафесійнага пенсійна-

га страхавання работніц тэхнічных вытворчасцяў, занятых на станках і машынах (зацверджаны пастановай № 1490 Савета Міністраў ад 9 кастрычніка гэтага года).

• **Дзе можна вызначыць шкоднасць таго ці іншага працоўнага месца?**

— Калі чыжыска і напружанасць вытворчага працэсу могуць ацэньваць наймальнік або цэнтры гігіены і эпідэміялогіі, то ацэнка шкоднасці фізічных фактараў (узроўню шуму, пылу, загазаванасці, вібрацыі) уздзяення на работніка робіцца толькі спецыяльна акрэдытаванымі лабараторыямі. Такія лабараторыі некалькі. А іх каардынаты можна даведацца толькі на сайце Беларускага дзяржаўнага інстытута метралогіі www.belgim.by.

Да слова, можна заўважыць, што тэрытарыяльная размешчанасць акрэдытаваных арганізацый на правядзення даследаванняў і замераў вытворчага асяродку значэння не мае.

• **Ці можна аднесці выдаткі на даплаты па ўмовах працы на сабекошт прадукцыі?**

— Даплаты па ўмовах працы па выніках атэстацыі за шкодную ці небяспечную ўмову адносяць менавіта на сабекошт.

• **Атэстацыя працоўнага месца была праведзена летась. Ці трэба «аўтарацэ» не сёлета?**

— Трэба. Бо калі зараз вынікі атэстацыі ўплываюць толькі на прызначэнне датармінованых пенсій і даплат, то з 1 студзеня яна будзе таксама ўплываць на прадастаўленне дадатковых дзён водпуску і скарачэння працоўнага часу. Аднак тут трэба мець на ўвазе наступнае. Вырашана, што для змяншэння выдаткаў наймальнік пры правядзенні атэстацыі сёлета можна выкарыстоўваць аформленыя паводле заканадаўства замеры фак-

тараў вытворчага асяродку, што былі зробленыя ў 2004—2007 гадах.

• **У арганізацыі шмат структурных падраздзяленняў. Ці можна стварыць атэстацыйную камісію ў кожным з іх?**

— У арганізацыі абавязкова ствараецца цэнтральная атэстацыйная камісія. А пры неабходнасці камісія могуць быць створаныя і ў структурных падраздзяленнях.

• **Работнік заняты на 0,5 стаўкі, але пры гэтым праз дзень працуе па 8 гадзін. Ці трэба атэставаць такое працоўнае месца і ці прадастаўляюцца ў такім выпадку кампенсаций?**

— Калі б работнік быў заняты на палову стаўкі і выходзіў на сваё месца па 4 гадзіны штодзень, неабходнасць у атэстацыі не было б. Бо вызначана, што кампенсаций могуць прадастаўляцца толькі тады, калі чалавек заняты ў шкодных ці небяспечных умовах не менш за 80 працэнтаў свайго працоўнага часу.

Разам з тым у сітуацыі, калі работнік заняты ў шкодных ці небяспечных умовах праз дзень па 8 гадзін, праводзіць атэстацыю яго месца трэба. Прычым, з улікам вынікаў атэстацыі, дадатковы водпуск за работу ў шкодных і небяспечных умовах тут будзе прадастаўляцца прапарцыянальна адпрацаванаму часу.

• **Работнік працуе па сумяшчальніцтве на месцы, якое прызначае шкодным. Ці зможа ён разлічваць на датармінованую пенсію?**

— У пэўных варунках «шкодная» работа па сумяшчальніцтве можа ўплываць на дадатковы водпуск і даплаты. Аднак магчымасці выйсці на датармінованую пенсію тут не будзе.

Права на датармінованую пенсію мае «шкодная» работа, якая выконваецца поўны працоўны дзень. Калі адна з сумешчаных прафесій дае права на «лыготную» пенсію, а дру-

гая — не, то пенсія будзе прызначана толькі на агульных падставах. У той жа час нельга не заўважыць: пры ўмовах пералічэнняў сацстраху работа па сумяшчальніцтве ўплывае на каэфіцыент заробку і, адпаведна, — на памер пенсій у будучыні.

• **Накопіль магчыма прадастаўленне работніку дадатковага водпуску за ненармаваны працоўны дзень і дадатковага водпуску за шкодную ўмову па выніках атэстацыі адначасова?**

— Калі работнік мае права на дадатковыя даплаты за ненармаваны працоўны дзень і за шкодную ўмову, то ён зможа карыстацца двума гэтымі водпускамі.

• **Па выніках леташняй атэстацыі, тэрмін якой закончыцца ў 2011 годзе, былі вызначаны даплаты за шкодную ўмову. Ці павялічыцца з 1 студзеня права на даплаты работнікі, шкоднасць месцаў якіх не пацвердзіцца сёлета?**

— З 1 студзеня — не. Даплаты працягнуць рабіцца да заканчэння тэрміну дзеяння ранейшай атэстацыі, інакш кажучы, да 2011 года.

• **Ці можа быць працягнуты тэрмін атэстацыі, ці можна будзе правесці яе пасля 31 снежня?**

— Не. Тэрмін не змяніцца — правесці атэстацыю неабходна да 31 снежня 2008 года. Так вызначана заканадаўствам.

• **Што будзе ў выпадку, калі атэстацыя сёлета не пройдзе?**

— У такім выпадку з 1 студзеня прадастаўленне кампенсаций за работу ў шкодных умовах спыніцца. У той жа час атэстацыя — абавязак наймальніка. Таму работнік атрымае поўнае права запатрабаваць ад наймальніка свае гарантыі і ў тым ліку — праз суд. Прычым пры неправядзенні атэстацыі ў тэрмін на таго ж наймальніка будзе накладзены штраф.

На слыху

ВОДЕБЛІСКІ 5

24 кастрычніка 2008 г. ЗВЯЗДА

Сёння

Усход	Захад	Дзюжны дзень
Мінск — 7.55	17.52	9.57
Віцебск — 7.48	17.39	9.51
Магілёў — 7.45	17.42	9.57
Гомель — 7.38	17.42	10.04
Гродна — 8.09	18.07	9.58
Брэст — 8.06	18.11	10.05

Месяц

Апошняя квадра.
Месяц у сузор’і Дзевы.

Імяніны

Пр. Зінаіды, Льва, Піліпа.
К. Антаніны, Марты, Антона, Марціна, Рафала.

24 кастрычніка

1945 год — уступіў у сілу Статут ААН.
З 1948 года 24 кастрычніка адзначаецца як Дзень Арганізацыі Аб’яднаных Нацый.

1857 год — выпускнік Кембрыджа заснаваў у Шэфілдзе (Англія) першую футбольную каманду.

«У людзей не так смешныя тэя жакеты, якія яны маюць, як тэя, на якія яны прэтэндуюць».
Франсуа дэ Ларошфуко (1613—1680), французскі пісьменнік.

ПАРАСКЕВА — ГРАЗНІХА, ТРАПАЛЬНІЦА, ЛЬНЯНІЦА, ПАРАСКЕВА-ПЯТНІЦА, ПРАСКОЎЯ

Прападобная Параскева, якая ўшаноўваецца ў праваслаўным календары 27 кастрычніка, нарадзілася ў Балгарыі, у пачаснай сям’і. Пасля смерці бацькоў прыняла манаша і накіравалася ў Іарданскую пустыню, дзе жыла да сталага ўзросту. Толькі перад смерцю яна вярнулася на радзіму.

● Калі дзень ушанавання святой Параскевы прыпадае на пятніцу, то яго яшчэ называлі Параскева-Пятніца. У народзе святую Параскеву-Пятніцу лічылі «жаночай заступніцай, ахоўніцай». Ёе вобраз скаўсяў як вобраз хударлявай жанчыны з распушчанымі (простымі) валасамі.

● Паўсюдна існавала павер’е, што святая Параскева-Пятніца ходзіць па зямлі і прыкмятае, хто і як жыве, як выконваюцца звычкі, правы і забароны. Адных яна карае, другіх мілуе і нават узнагароджае. Лічылася вялікім грахам прасці ў пятніцу, а таксама шмат смяяцца.

● Да Параскевы-Пятніцы звярталіся са сваімі просьбамі і думкамі дзяўчаты: «Пятніца, святая пакутніца Параскева, дашлі мне жанішка хутчэй, хоць за старца, толькі б у дзёўках не засталося».

● А яшчэ, каб хутчэй выйсці замук, рабілі так: чыталі замову на новы грэбень, і насілі яго сем дзён запар. Замова такая: «Добры дзень табе, зямля Ева, вада Кацярына! Вы мяне лугі, берагі каменныя і краменныя. Адмыйце ад мяне гідоту і брыдоту. Накладзіце на мяне белца цело, румянэ личынка і красату, каб я была ясна-красна, як у цэркві свечы, а на небе звызды, як сонца і месяц свеціць на увесь свет. Каб я була міла і любя саімлі чалавеку і людзям на свой век. Каб мяне [імя, на кім сэрца свайму] паважва, шанаваў да пакуце саджаць».

● На Параскеву-Гразніку пачыналі мяць і трапаць лён.
● У гэты дзень назіралі за надвор’ем, каб прадказаць будучае: Калі вільготна і гразна на падвор’е, то да сухага снегу (сапраўднай зімы) застацца чатыры тыдні.
● Калі на Параскеву гразь вялікая і конскае капыта заліваецца вадой, то снег адразу замацуецца.

Аксана КАТОВІЧ, Янка Крук.

Усміхнёмся!

У зомагазіне:
— Учора ў вас быў у продажы папугай, які размаўляе. Можна знойдзецца яшчэ аднаго. Заплачу як за дваіх!

— Папугай няма, але ёсць вельмі талковы дзяцел. Ён ведае азбучку Морзэа!

Муж вяртаецца дадому позна. На кухні запіска: «Твая вясцэра знаходзіцца ў страўніку ў сабакі!»

Дзё сяброўкі:
— Сёння да мяне прыйдзе Вадзім. Трэба дастаць бутэльку віна за халадзільніка, каб настрайць яго на романтичны лад!

— Думою, да вечара з тэбой яму адной бутэлькі будзе мала.

Па просьбе ДА! навукоўцамі распрадаваны новы радыё — ён адразу паказвае суму, якую павінен заплаціць кіроўца, каб ад яго адстаў інспектар.

Няма з кім пакуць мужа? Кваліфікаваныя яні для дарослых мужчын дагледзяць, накармяць, пакладуць спаць, а затым вернуць вам вашага гадзівка, задаволеннага і павесяленага!

— Ты гаралку п’еш?
— Не.
— А што ж ты тады з ёй робіш?!

Генеральны дырэктар ААТ «Дарожна-будаўнічы трэст № 2, г. Гомель» Канстанцін Кастэнка:

«ДАРОГІ — ГЭТА АРТЭРЫІ ЖЫЦЦЯ, МЫ ІХ СТВАРАЕМ І АДНАЎЛЯЕМ. ЯКАСНА»

ПРАДСТАЎЛЯЕМ СУРАЗМОЎЦУ

Яго радзіма — Сібір, дзе прайшлі дзяцінства, юнацтва, школьныя гады. Там жа атрымаў вышэйшую адукацыю пасля заканчэння механічнага факультэта Омскага аўтадарожнага інстытута. Як прызначэння сёння Канстанцін Канстанцінавіч, дарожным будаўніком ён не збіраўся стаць, бо перавагу аддаваў механізмам і тэхніцы. Толькі лёс распарадзіўся інакш. А было гэта так.

Пасля службы ў арміі Кастэнка паступіў у аспірантуру свайго інстытута і як аднаго з маладых перспектывных спецыялістаў яго запрасілі на працу ў Казахстан на машынавыпрабавальную станцыю дарожных машын, якая толькі стваралася і была на той час адзінай у Савецкім Саюзе, уваходзячы ў Міністэрства аўтамабільных дарог. У гэтай сярэднеазіяцкай рэспубліцы ён адпрацаваў 16 гадоў, узяўшыся на высокія кіраўніцкія пасады з пасады старшага інжынера. Быў ён галоўным інжынерам, затым дырэктарам вышэйназванай станцыі, узначальваў трэст «Дарбудаўмехізацыя». Апошнюю пасаду займаў сем гадоў, набывшы вялікі вопыт. Прыгадваючы тыя часы, Канстанцін Канстанцінавіч гаворыць, што там, у Казахстане, ён сфарміраваўся як спецыяліст. Як вядома, Казахстан — гэта па тэрыторыі тры Францыі, а добрых дарог было там мала. Трэст меў статус рэспубліканскага значэння, а гэта азначала, што ён падпарадкоўваўся кіраўніцтву рэспублікі і міністэрства. У калектыве працавала тры з паловай тысячы чалавек, а дарогі будаваліся ва ўсіх 19 абласцях. Аб маштабах трэста, яго вытворчым фінансавым патэнцыяле сведчыць хоць бы тое, што ён меў нават свае вахцовыя самалёты. Станаўленне і развіццё яго ў многім звязана з мэтанакіраванай дзейнасцю кіраўніка Канстанціна Канстанцінавіча Кастэнка, якому было прысвоена званне заслужанага будаўніка Казахскай ССР.

Такое ж званне ён атрымаў і ў нашай краіне, калі ў 1982 годзе сям'я пераехала на пастаяннае месца жыхарства ў Беларусь, на радзіму жонкі (яна родам з Брэсцкай вобласці). У Мінску яны праранавалі пасаду галоўнага інжынера Гомельскага дарожна-будаўнічага трэста № 2, папярэдзіўшы, што арганізацыя — адстаючая і галоўная задача яе кіраўніцтва ў тым, каб выправіць становішча спраў. Так што — за работу, быў яму наказ.

Генеральны дырэктар Канстанцін Кастэнка.

— Што з гэтага атрымалася, Канстанцін Канстанцінавіч? Вы ў трэсце працуеце ўжо дваццаць сёмы год. Жыццёвы шлях, жыццёвая дарога, адным словам. Вышыня за вышынёй. Да звання заслужанага будаўніка Рэспублікі Беларусь за вашу асабістую працу дабаўіўся яшчэ і ордэн «Знак Пашаны». Ці не так?

— Усё так, усё правільна. Трэст — адзін са старэйшых дарожна-будаўнічых падпрадзяленняў рэспублікі. У ім працуе 1300 чалавек, з якіх звыш 400 інжынерна-тэхнічных работнікаў, і ён валодае магутным вытворчым патэнцыялам, працуючы ва ўсіх абласцях рэспублікі, а таксама ў Расіі і ва Украіне. Географія работ нашага ацэньваецца таварыства — ад Карскага да Чорнага мораў, Урал, Сібір, Цэнтральная Расія. Сёння значныя сілы трэста задзейнічаны на рэканструкцыі аўтамагістраляў «Дон» М4 — алімпійскай дарозе Масква — Сочы.

Старшыня аб'яднанай прафсаюзнай арганізацыі трэста Людміла КОПЦА.

Летас калектыву выканаў усе дадзеныя прагнознай паказчыка, забяспечыў рост усіх аб'ёмных і эканамічных заданняў, паспяхова справіўшыся з імі і сёлета. Нельга не сказаць і пра тое, што ў комплексе ўсіх работ, якія мы выконваем, калектыву кіруецца тымі стандартамі, што шырока прымяняюцца ў сусветнай практыцы: ІСО-9001, ІСО-14001, СТБ-18001. Цяпер мы метадычна аб'ядналі ўсе гэтыя сістэмы стандартаў па якасці, аховы працы і экалогіі ў адзіную сістэму арганізацыі і кантролю, што і дае свой плён.

— Пэральчанае вамі гучыць вельмі ўнушальна. Іншымі словамі, калектыву выйшаў на міжнародны ўзровень. Да нас даходзілі чуткі, што вам прапаноўвалі паўдзельнічаць у тэндэры

ны ў камп'ютарны рээстр расійскіх падпрэдаччых, і нам прапаноўваўся працу на будаўніцтве дарог там. Вядома ж, каб атрымаць яе, неабходна ва ўмовах жорсткай канкурэнцыі выйграць тэндэр. А спернічанне нам даводзіцца і з расіянамі, і з немцамі, і харватамі, і туркамі, і фірмамі іншых краін.

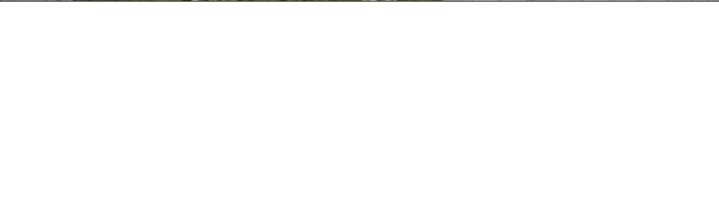
Вось я гаварыў аб удзеле ў будаўніцтве дарогі Масква — Сочы, дзе нашы людзі працуюць ужо два месяцы. Гэта 150 чалавек з чатырох упраўленняў, якія на участку ў сорок кіламетраў павінны выканаць цэлы комплекс работ, зрабіць унікальны пешаходныя пераходы з выкарыстаннем металічных гафраваных элементаў, пакласці асфальтабетон. Гэтых работ нам хопіць да 2014 года, а потым будзем рухацца далей.

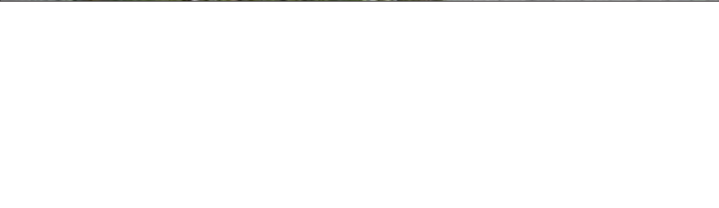
База адпачынку «Сцюдзёная Гута» месціцца побач з малюнічным Сожам.

Загадчыца фізкультурна-аздараўленчага комплексу ДБУ-17 Алена ЛУЧКОВА з гонарам дэманструе сучасныя трэнажоры.

Каманда-пераможца з узнагародамі.

Канстанцін Кастэнка: Усёкае было. Нам неаднаразова даводзілася пераадоўваць розныя цяжкасці і праблемы. Асобная і, я скажу бы, гераічная старонка ў жыцці калектыву была звязана з чарнобыльскай катастрофай. Нам была пастаўлена задача як мага хутчэй заасфальтаваць дарогі ў раёнах, дзе аселі радыёнуклідны пракласці новай дарогі, «закатаць» у асфальтабетон пад'езды да жылёгадоўчых фермаў, машына-трактарных двароў і г.д.

Не шкадуючы сілаў, аператыўна і з велізарнай напружанай працай нашы людзі. Шкада, што многія з іх ужо пайшлі з жыцця. Уявіце сабе, што за дзень мы выраблялі і ўкладвалі ў дарогі да шасці тысяч тон асфальтабетону. Для параўнання: у звычайным рэжыме такі аб'ём дасягаўся за паўмесяца. У тыя часы на цвёрдае пакрыццё дарог было ўкладзена 1200 тысяч тон асфальтабетону.

Чарнобыльскі ўдар быў вельмі адчувальным для калектыву. Пасля 1986 года мы страцілі каля 60 працэнтаў інжынерна-тэхнічнага персаналу, звылініліся ў выніку перасялення ў іншыя раёны рэспублікі і былой краіны многія рабочыя. А тут яшчэ і распад Савецкага Саюза, калі парушыліся эканамічныя сувязі паміж суб'ектамі гаспадарання і пачынаўся пэўны застоў. У выніку многія арганізацыі, у тым ліку і дарожнае будаўніцтва, спынілі сваё існаванне.

Нам жа ўдалося выжыць. У Беларусі, ужо самастойнай краіне, работ для калектыву было мала. У суседняй Расіі дарожная галіна аказалася напалову разбуранай. Вось мы і праранавалі тады свае паслугі, паказалі, на што здатныя. Так і былі завязаны ў Расіі аўтарытэт і павага.

Уладзімір Аксёнаў: 3 кожным годам аб'ёмы падрадных работ трэста павялічваюцца. Калі ў 2006 годзе яны склалі больш як на 46 мільярдаў рублёў, дык летас — 68 мільярдаў. Сёлета за студзень — жнівень уласнымі сіламі выканалі іх на 45 мільярдаў і атрымалі прыбытак у 3761 мільён рублёў. Рэнтабельнасць вытворчасці склала 8,49 працэнта. Гэта значна вышэй за аналагічны перыяд мінулага года. Расцём Сёлета здалі апошні ўчастак аўтамагістраля Мінск — Маладзечна — Нарач і два 30-кіламетровыя ўчасткі дарогі ў Брэсцкім напрамку. Вялікі аб'ём работ, аж на 17 мільярдаў рублёў, выконваем у Мінскім раёне, у тым ліку і па добраўпарадкаванні населеных пунктаў.

— Канстанцін Канстанцінавіч, як бачна, трэст сёння знаходзіцца на перадавых пазіцыях, і мы толькі прыблізна можам уявіць сабе, колькі намаганняў давялося прыкласці асабіста вам, спецыялістам, усяму калектыву, каб выцці працу. Давяецца вернецца ў тыя часы.

— Калі я прыбыў у Гомель, мяне доўга не пакідала думка, што аднаго трэба адмаўляцца, многіх наладжваць. Дрэзна з дысцыплінай, тэхналогіяй, мала новай тэхнікі, не ўсе кадры адпавядалі патрабаванням дня. Куды гэта варты, напрыклад, што каласальныя былі штрафы за прастоі вагонаў, якія даставлялі нам грузы і матэрыялы? Што рабочыя дапускалі прагулы, а хто ніхто захваліўся спіртным на рабочых месцах. З непарадкамі давялося змагацца ўсім сіламі.

— Напэўна, скаргі тады паліцэлі на вас? Маўляў, «новая мятэла» вунь што вырабляе. Над людзьмі здзекуецца. Было так?

— Было. Ананімікі даймалі. Але перажылі гэта, і праз некалькі месяцаў трэст пачаў атрымліваць прыбыткі і неўзабаве мяне прызначылі ў кіраўніцтва. Упор быў зроблены на пошук тапеланітых людзей ў кіраўніцтве апарата і спецыялістах. Была створана каманда аднадуш-

накладваем тонкі слой каркаснага асфальтабетону, у якім 75 працэнтаў ішчэбеню, але не на простым бітуме, а на мадфікаваным, у які дадаюцца палімерныя матэрыялы. Вось і ўсё. Затрат мала. Хутка і на-дзеіна.

— Гэта ваша распрацоўка?

— Беларускага дарожнага навукова-даследчага інстытута, з якім мы цесна супрацоўнічаем, а ўкаранілі гэтую навінку толькі мы. Новым у нашых работах з'яўляецца і тое, што мы шырока выкарыстоўваем адходы металургічнай вытворчасці — шлак. Справа ў тым, што сёння ў нашай краіне вялікі дэфіцыт граніт-

кі абсталяваны сістэмамі аўтаматыкі. Апошнія да таго ж аснашчаны спецыяльнымі фрэзамі, што дае магчымасць зразаць стары асфальтабетон на дарогах і паўторна пус-каць яго ў справу, а электронная аўтаматка дэваліе вытрымліваць як палімерны, так і прадольны профіл, чым дасягаецца роўнасць па-крыцця дарог. Вось і ндаўна мы закупілі два самыя сучасныя швед-скія асфальтакладчыкі, якія будучы перададзены ў ДБУ-10 (Калінаві-чы) і ДБУ-21 (Жыткавічы). Наогул, мы планамерна абнаўляем тэхніку згодна са спецыяльна распрацава-най праграмай.

— Гэта ж яшчэ не ўсё. У нас на безае старога рэчышча Сожа ў ма-лупічным месцы маецца спартыўна-аздараўленчая база «Сцюдзёная Гу-та». Дадам да гэтага і наступнае. Нашы людзі ў асноўным працуюць вахтовым метадам на 12—14 гадзін на працягу паўмесяца. За сотні кі-ламетраў ад дома. Туды яны дастав-ляюцца камфортабельнымі аўтобу-самі. Жывуць у вахтовых гарадках, дзе ёсць спальныя вагончкі, ста-ловая, душавая, сушыльні, прыб-ралы (бягпрыймальні), вагон-лаба-раторыя, вагон-маістэрня, плацдзкі для адпачынку і да т.п. Усё гэта зроблена сіламі нашага ўпраўлен-ня вытворча-тэхналагічнай камплек-тасці. У штаты сталовых набараю-цца лепшыя кухары, і скаргаў на хар-чаванне ў людзей не ўзнікае. Нель-га не сказаць і пра тое, што кошт пудышак у санаторыі і дамы адпа-чынку для працаўнікоў трэста скла-дае 20 працэнтаў ад агульнага іх кошту, што дзёці нашых работнікаў адпачываюць і папраўляюць здо-роўе ў Крыме наогул бясплатна.

— А што са стварэннем бес-печных умоў працы?

— І тут у нас парадок. Сёлета ў ліпені Дзяржкамтэт па стандар-тацы выдўд нам сертыфікат адпа-веднасці патрабаванням СТБ 18001—2005 (ОHSAS 18001:1999). Гэта азначае, што сістэма кіраван-ня аховой працы адпавядае міжна-родным стандартам.

— Канстанцін Канстанцінавіч, набліжаецца прафесійнае свята

Галоўны інжынер трэста Ула-дімір АКСЁНАЎ (справа) за-вітаў да калегі дарожна-буда-ўнічага ўпраўлення № 17 Ся-ргея ДЗЮКА.

Будуецца ўнікальны пераход праз чыгуначу з гафраваных металічных элементаў на адным з участкаў дарогі Масква — Мінск — Варшава.

Ідуць будаўніча-ўкладчыя работы на участку дарогі Го-мель — Хутар. Студэнты-прак-тыканты дарожна-будаўнічага тэхнікума Сяргея КУЛІБА і Яў-ген КОМАР.

ботніку па 60-кватэрнаму domu.

— Усё гэта, напэўна, свед-чыць аб тым, што новым тэхна-логіям і тэхніцы пачала надава-цца першарадная ўвага?

— Вядома. Мы першымі срод дарожніку Беларусі ўкаранілі вах-тавы метады работы, які дзейнічае і цяпер і без якога нам ніяк не абы-сця. Найбольш значнае наша да-сягненне, лічу, — так званая мем-бранная тэхналогія, якой няма ні ў адным дарожным трэсце рэспублі-кі. Расцлумкаю, што гэта такое. У 60—70-я гады ў Беларусі былі па-будаваны бетонныя дарогі, якія па-чалі выходзіць са строю. У іх, ска-жам так, не працуюць швы паміж плітамі, якія пачалі зрушвацца, з'я-віліся ўсплыванні. Калі проста пера-крыць бетон, з-за розніцы ў каэфі-цыентах аб'ёмнага расшырэння бе-тону і асфальтабетону ўтвараюцца новыя трэшчыны на месцы старых.

Сутнасць жа нашай тэхналогіі ў тым, што спачатку мы рамантуем швы, потым тонкім слоём разм-роўваем мембрану (вобразна кажучы, тым самым стварам коўдур з пружкай бітумнай маскі) і затым

— Мы ведаем, Канстанцін Канстанцінавіч, што на базе ва-шага ДБУ-17 ндаўна прайшоў рэспубліканскі семінар на тэму «Ахова працы, культура выто-рчасці і добраўпарадкаванне тэ-рыторыі», які праводзіла Міні-стэрства транспарту і камуніка-цый рэспублікі.

— У ім удзельнічалі 250 дэле-гатаў ад прадпрыемстваў аўтамабі-лій і дарожнай гаспадары, авіяцыі, чыгункі. Дык вось было адзначана, што ў ДБУ-17 створаны ўмовы для ра-боты людзей. І яно заняло першае месца.

— Мы наведзілі туды і ўсё ба-чылі на свае вочы, гутарылі з за-гадчыцай фізкультурна-аздараў-ленчага комплексу Аленай Ва-сільеўнай Лучковай, якая высту-пала ў ролі і гаспадыні ўстаноў, і гіды. Там для работнікаў трэста і плавальны басейн, і сау-

— Дзень аўтамабіліста і дарож-ніка. Што б вы хацелі пажадаць сваёму калектыву?

— Выказваю ўсім нашым ра-ботнікам глыбокую ўдзячнасць за добрасумленную працу, ад-данасць справе. Вінушу ўсіх са святкам. Жадаю поспехаў у пра-цы, сямейнага шчасця і дабра-быту. Добрага настрою. І, вядо-ма, сібірскага здароўя!

Матэрыял падрыхтавалі Алена ДАЎЖАНОК, Уладзімір ПЕРНІКАЎ. Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ і з архіва прадпрыемства.

НАШ АДРАС:

ААТ «Дарожна-будаўнічы трэст № 2, г. Гомель».

246017, г. Гомель, вуліца Чырвонаармейская, 28.

УНН 400022426

Начальнік праектна-каштарыснага аддзела Ірына СЕЛІВАНОВА, інжынер-раўнакоўд Галіна КУРАЧЕНКА і вядучы спецыяліст-праекціроўшчык Еўдакія ПРЫШЧЭПАВА.

ПАНЯДЗЕЛАК, 27 КАСТРЫЧНІКА

5.30 Дак. фільм «Дзікае палляненне».

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.

6.05, 7.05, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь».

6.45, 7.45, 18.50, 1.00 Зона Х.

7.30, 8.25, 11.50 Дзелавае жыццё.

8.20 Гатуюм разам.

8.30 У свеце матаўры.

9.05, 15.25 «Беларусь. Гісторыя Перамогі».

9.10, 19.55 **Серыял «Монтэкрыста»**.

10.05 «Жыццё як жыццё». «Як я перажыла дэпрэсію».

11.00 **Серыял «Родныя людзі»**.

12.10 Камедыя «Мырма».

13.45 «Зямля беларуская».

14.00 Здароўе.

14.30 Nota Bene.

15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.

15.30 Культурныя людзі.

16.00 «Інтуючыя».

16.55 **Серыял «Лялькі ведзьмака»**.

17.50 **Серыял «Родныя людзі»**.

19.30 Час спорту.

21.00 Панарама.

21.50, 1.20 **Серыял «Доктар Хаўс»**.

23.00 **Трылер «Падману-тыся»**.

1.10 Дзень спорту.

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 22.55, 3.00, 5.00 Нашы навіны.

6.05 «Наша раница».

9.05 Контурьы.

10.10 «Дыханне планеты».

10.45, 11.10 «Цудоўная пацёрка».

11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.10, 3.20 Навіны спорту.

12.20 «Геній і злодзей».

13.10 **Серыял «Не нарадзіся прыгожай»**.

14.05 «Модны прыгавор».

15.05 **Серыял «Хірамант»**.

16.15 «Бітва гаралдоў».

17.40 «Жарт за жартам».

18.20 **Серыял «Хто ў доме гаспадар?»**.

19.00 Чакі мяне.

20.00 Час.

21.05 Ток-шоу «Выбар».

22.00 **Серыял «След»**.

23.15 «Адвартны адлік».

«Аб'яднанне нацый. Справа «Х»».

23.50 «Тэорыя неверагоднасці». «У пошуках звышчалавек».

0.40 Футбол. Чэмпіянат Бразілі. Флумінансе — Палмейрас.

3.30 — 5.00 *Прафілактыка*.

5.05 «Няхай гавораць».

6.55 Ранішняя падзарадка.

СЕРАДА, 29 КАСТРЫЧНІКА

5.05, 15.40 **Серыял «Тайны следства»**.

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.

6.02, 7.05 Прэс-аглед.

6.05, 1.15 Дзень спорту.

6.15, 7.10, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь».

6.45, 7.45, 18.50, 1.00 Зона Х.

7.30, 11.50 Дзелавае жыццё.

8.20 Гатуюм разам.

8.35 Сфера інтарэсаў.

9.05, 14.55 «Беларусь. Гісторыя Перамогі».

9.10, 19.55 **Серыял «Монтэкрыста»**.

10.05, 16.45 **Серыял «Лялькі ведзьмака»**.

11.00, 17.45 **Серыял «Родныя людзі»**.

12.10 Гадзіна суда. Справы сямейнай.

13.05 **Серыял «Ачдайныя гаспадыні»**.

13.50 Альманах падарожжаў.

14.25, 1.25 **Серыял «Клініка»**.

15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.

15.25 «Нябачны фронт».

19.30 Зямельнае пытанне.

20.50 «Спортлато 5 з 36».

21.00 Панарама.

21.50, 1.50 **Серыял «Доктар Хаўс»**.

23.05 Меладрама «Карабельныя навіны».

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10, 3.00, 5.00 Нашы навіны.

6.05 «Наша раница».

9.05, 18.55 **Серыял «Таццянін дзень»**.

10.00 **Серыял «Іншае жыццё»**.

11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.25, 3.20 Навіны спорту.

11.10 «Кантрольная закупка».

11.55 «Малахаўт».

13.10 **Серыял «Якія згубілі сонца»**.

14.05 «Модны прыгавор».

15.05 **Серыял «Хірамант»**.

16.15 **Серыял «Агонь кахання»**.

17.10, 5.05 «Няхай гавораць».

18.20 **Серыял «Хто ў доме гаспадар?»**.

20.00 Час.

21.05 **Серыял «Ясенін»**.

22.15 **Серыял «След»**.

23.30 **Серыял «Застацца ў жывых»**.

0.25 «Неверагодныя гісторыі пра жыццё».

1.25 Маст. фільм «Дзяўчына з вокладкі».

3.25 Камедыя «Нічога не бачу, нічога не чую».

6.55 Ранішняя падзарадка.

7.55, 16.55 Смачна з Барысам Бурдой.

8.25, 18.50 **Серыял «Учас-так»**.

9.25 У гэты дзень.

ПАНЯДЗЕЛАК, 27 КАСТРЫЧНІКА

7.55, 17.00 Смачна з Барысам Бурдой.

8.20 Тэлебарометр.

8.35 Усё аб біспецы.

9.05 У гэты дзень.

9.10, 16.10 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.

10.00, 17.30 **Серыял «Спадчыніца»**.

10.55 Фільм-казка «Мэры Попінс, да пабачэння!».

13.15 Гаспадар.

13.15 «Цудоўная сямерка».

Суперфінал. Дзень 1-ы.

14.15 **Серыял «Прыгоды Локі Леанарда»**.

14.40 Мультсерыял «Новыя прыгоды Віні-Пуха».

15.05 Пазакласная гадзіна.

15.20 Гіпноз.

18.35 Навіны культуры.

18.50 **Серыял «Участак»**.

20.05 Беларуская часінка.

21.05 Калыханка.

21.25 Экспедыцыя.

21.30 **Серыял «Зала чакання»**.

22.45 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Аглед тура.

23.45 Хакей. Формула гульні.

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».

6.10, 17.20 «Міншчына».

6.20, 7.40 «Раніца. Студыя добрага настрою».

8.30 «Тыздзень».

9.30 «Валікае снеданне».

10.00 «Піць гісторыі».

10.40 «Наша справа».

10.50 **Серыял «Жыццё працягваецца»**.

11.45, 18.25 **Серыял «Трое супраць усіх 2»**.

12.35 «Ваенная тайна».

13.50 «Мой дом».

14.20 «Здаровае дзяцінства».

14.35, 0.05 «Крутыя работы».

15.35 «Я — падарожнік».

16.00 «Культурныя жыццё».

16.50 «Старыяны тыдзень».

17.30 «Званая вачара».

20.00 «Сталічныя падарызанасці».

20.10, 22.55 «СТБ-спорт».

20.15 «Добры вечар, малы».

20.35 Меладрама «**Каханне Аўроры**».

23.00 «Салдаты. Дэмбельскі альбом». **Серыял**.

0.00 «Закон і крымінал».

0.15 «Званіца футбол».

0.45 «Гучная справа».

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00 Навіны Садружнасці.

5.05, 6.05, 7.05, 1.05, 2.30 Садружнасць live.

5.30 «Жанчы часопіс».

6.35 «Удачная пакупка».

6.45 «Цік-так».

7.30, 19.30 «Агульны інтэрв'ю».

8.05, 1.30 Дак. серыял «Падводная адысея каманды Кусто».

10.05 **Серыял «Сям'я Сера-рано»**.

11.05 **Серыял «Прынцэса і жабрак»**.

12.05, 23.20 Маст. фільм «Ілга-Івалга».

14.05 Мультсерыял «Рэдваал».

14.30 **Серыял «ОБЖ»**.

15.20 «Планета Vision прадстаўляе...».

15.55 «Білет на сёння».

16.05, 4.00 «Гадзіна суда. Справы сямейнай».

17.05 **Серыял «Каханне як каханне»**.

18.20 «Акцэнтны».

18.30 **Серыял «Скарбы мёртвых»**.

19.30 «Дзень пасла».

20.05 «Спрэчная тэрыторыя».

21.20, 3.00 **Серыял «Астро-рог. Справа Фёдара Сечанава»**.

22.30 Дак. фільм «Кома гэта праўда».

7.00, 23.15 Навіны кіно.

7.10, 10.55, 21.10, 23.25 «Метэзапраноз».

7.15 **Трылер «Тэлепорт»**.

9.00 «К-відза» для дзяцей.

9.30 «Адшукваецца адлучаны».

9.50 **Серыял «Графіня Мансаро»**.

11.00 Маст. фільм «Паства».

13.00 «Дзёны тэлечат».

16.30 «Мультпарад».

16.40 **Серыял «Зорная адысея»**.

17.30 **Серыял «Жыццё Кліма Самгіна»**.

18.45 Дак. серыял «Падарожжа з густам».

19.15 «Хіт-парад тэлечат».

19.45 «К-гульні».

19.50 **Серыял «Борджы»**.

21.30 «Вечарніца».

20.50 «Вечарніца».

21.05 Інфармбюро «Міжна-роднае».

21.15 **Драма «Гняздо жаваранка»**.

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».

6.10, 17.20 «Міншчына».

6.20, 0.00 «Закон і крымінал».

6.25, 7.40 «Раніца. Студыя добрага настрою».

8.30 «Аўтапанарама».

8.50, 20.55 **Серыял «Кансервы»**.

9.40 «Вывадочка прадстаўляе: самае смешнае».

10.00 «Піць гісторыі».

10.40, 14.20, 0.05 «Крутыя работы».

10.50 **Серыял «Жыццё працягваецца»**.

11.45, 18.25 **Серыял «Трое супраць усіх 2»**.

12.35 «Надзвычайныя гісторыі».

13.50 «Рэпарцёр СТБ».

14.30 **Серыял «Элен і сябры-2»**.

15.30, 23.00 «Салдаты. Дэмбельскі альбом». **Серыял**.

16.50 «Рэактыўны бокс».

17.30 «Званая вачара».

20.00 «Сталічныя падарызанасці».

20.10, 22.55 «СТБ-спорт».

20.15 «Добры вечар, малы».

20.30 «Скардзіцца дазволена».

22.00 «Мінск і мянчане».

0.15 «Зоркі спорту».

0.40 «Дэтэктыўныя гісторыі».

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00 Навіны Садружнасці.

5.05, 6.05, 7.05, 1.05, 2.30 Садружнасць live.

5.30 Дак. серыял «Следчыя і экстрасэнсы».

6.35 «Удачная пакупка».

6.45 «Цік-так».

7.30 «Дзень пасла».

8.05, 1.30 Дак. серыял «Падводная адысея каманды Кусто».

9.05 «Спрэчная тэрыторыя».

7.00 «Добрай раніцы, Расія!».

9.05, 19.30 **Серыял «Чараўніцкае каханне»**.

10.05, 20.30 **Серыял «Дзве сястры»**.

11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.

11.30, 21.30 **Серыял «Асенні дэтэктыў»**.

12.25 Маст. фільм «Рой».

2-я серыя.

13.50, 16.50, 18.50, 23.20 Навіны—Беларусь.

14.20, 22.25 «Кулагін і партнёры».

14.55 «Рэзвітанне з песняром. Уладзімір Мулявін».

15.50 Суд ідзе.

17.25 «Спецыяльны карэспандэнт».

17.55 **Серыял «Жанчына без мінулага»**.

23.00 «Весткі+».

23.30 «Тайна чорнай дошкі. Уладзімір Салахун».

7.00 «Добрай раніцы, Расія!».

10.00, 17.25, 0.25 **Серыял «Родныя людзі»**.

10.45, 18.15, 1.10 **Серыял «Жанчына без мінулага»**.

ПАНЯДЗЕЛАК, 27 КАСТРЫЧНІКА

7.00 «Добрай раніцы, Расія!».

10.00, 17.25, 0.25 **Серыял «Родныя людзі»**.

10.45, 18.15, 1.10 **Серыял «Жанчына без мінулага»**.

11.30 Маст. фільм «Пад маскай беркута».

13.00, 16.00, 19.00, 3.00 Весткі.

13.20 Весткі—Масква.

13.35 Маст. фільм «Ка-Федра». 1-я серыя.

14.45 «Барыс Пастарнак: раскаваны голас».

15.15 «Спыненне танга. Пахомава і Гарышоў».

16.25 Весткі—Маскоўская вобласць.

16.45, 0.10, 6.40 Весткі—спорт.

16.55, 5.40 «Засадны полк».

«Павел Васілеў».

19.45, 1.55 **Серыял «Чараўніцкае каханне»**.

20.30, 3.45 **Серыял «Асенні дэтэктыў»**.

21.15, 4.50 «Мой сябрабраты шар. Неміровіч-Данчанка у 30-я гады».

22.00 Весткі—Санкт-Пецярбург.

22.20 «Арбузаў. Казкі і быль».

22.30, 4.30 «Весткі+».

23.20, 2.40 Навіны культуры.

23.40, 6.10 «Начны палёт».

6.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Сёння.

6.05 «Сёння раніцай».

9.00 «Аглед».

9.30 «Надзвычайнае здарэнне. Аглед за тыдзень».

10.20 «Кулінарны падынак».

11.15 «Кватэрнае пытанне».

12.10 «Следства выялі...».

13.35 Камедыя «**Чэрчыль ідзе на вайну»**.

15.00 «Рускія не здаюцца!».

15.30, 18.30 «Аглед. Надзвычайнае здарэнне».

6.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Сёння.

6.05 «Сёння раніцай».

9.00 «Аглед».

9.30 «Надзвычайнае здарэнне. Аглед за тыдзень».

10.20 «Кулінарны падынак».

11.15 «Кватэрнае пытанне».

12.10 «Следства выялі...».

13.35 Камедыя «**Чэрчыль ідзе на вайну»**.

15.00 «Рускія не здаюцца!».

15.30, 18.30 «Аглед. Надзвычайнае здарэнне».

10.55 ФІЛЬМ ДНЯ

«МЭРЫ ПОПІНС, ДА ПАБАЧЭННЯ» (СССР, 1983 г.)

Сямейства Бенкс заклапочана пошукамі нянькі для сваіх дзяцей. І як гэта бывае толькі ў казцы, яна з'явілася прама з паветра, цудоўная, ні на каго не падобная. Якраз такая, якую марылі б мець у сваім доме ўсе любячыя бацькі.

Рэжысёр — Леанід Квінідзэ. **У ролях**: Наталія Андрэічанка, Таццяна Вароніна, Альбэрт Філозаў, Лембіт Улфсак, Алег Табакоў, Ларыса Удвічэнка.

11.30 «Апокрыф». Ток-шоу Віктара Ерафеева.

12.10, 20.30, 3.45 **Серыял «Асенні дэтэктыў»**.

13.00, 16.00, 19.00, 3.00 Весткі.

13.20 Весткі—Масква.

13.35 Маст. фільм «Квартэт Гварнеры». 1-я серыя.

14.45 «Барыс Пастарнак: раскаваны голас».

15.15 «Джэнтльмен наўдачы. Рэжысёр Аляксандр Серы».

17.05 **Серыял «Каханне як каханне»**.

18.20 «Акцэнтны».

18.30 **Серыял «Скарбы мёртвых»**.

19.30 «Дзень пасла».

20.05 «Спрэчная тэрыторыя».

21.20, 3.00 **Серыял «Астро-рог. Справа Фёдара Сечанава»**.

22.30 Дак. фільм «Кома гэта праўда».

7.00, 23.15 Навіны кіно.

7.10, 10.55, 21.10, 23.25 «Метэзапраноз».

7.15 **Трылер «Тэлепорт»**.

9.00 «К-відза» для дзяцей.

9.30 «Адшукваецца адлучаны».

9.50 **Серыял «Графіня Мансаро»**.

11.00 Маст. фільм «Паства».

13.00 «Дзёны тэлечат».

16.30 «Мультпарад».

16.40 **Серыял «Зорная адысея»**.

17.30 **Серыял «Жыццё Кліма Самгіна»**.

18.45 Дак. серыял «Падарожжа з густам».

19.15 «Хіт-парад тэлечат».

19.45 «К-гульні».

19.50 **Серыял «Борджы»**.

21.30 «Вечарніца».

20.50 «Вечарніца».

21.05 Інфармбюро «Міжна-роднае».

21.15 **Драма «Гняздо жаваранка»**.

6.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 Сёння.

6.05 «Сёння раніцай».

9.00 «Дачына адкаж».

10.20 «Пакой адлучэння».

10.45 «Галоўная дарога».

11.15 **Серыял «Агонія страху»**.

12.10 «Суд прысжных».

13.30 **Серыял «Кодэкс гонару-3»**.

14.10 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».

15.30, 18.30 «Аглед. Надзвычайнае здарэнне».

16.30 **Серыял «Вяртанне Мухтара-2»**.

19.45 **Серыял «Гончыя-2»**.

21.50 **Серыял «Вуліцы разбітых ліхтарыў-9»**.

23.30 «Вар'яцкі дзень. Аглед».

21.15 ФІЛЬМ ДНЯ

«ГНЯЗДО ЖАВАРАНКА» (ФРАНЦЫЯ—ВЯЛІКАБРЫТАНІЯ—ІТАЛІЯ—ІСПАНІЯ—БАЛГАРЫЯ, 2007 г.)

Два армянскія браты, адзін з іх — паспяховы доктар, які ажаніўся з італьянскай графніяй, другі — землёпадальнік у Анатоліі, пасля 20-гадовай разлукі збіраюцца сустрэцца ў сямейным маейтку «Гняздо жаваранка». Але пачатак Першай сусветнай вайны разбурае іх планы. Італія з'яўляе сава межы, а турэцкім ваеннаслужачым загадана знішчаць армянскія сем'і.

Рэжысёры — Паала Тавіані, Віторыя Тавіані. **У ролях**: Паз Вега, Морыцц Бляйторц, Чэкі Карыа, Алесандра Праццінці, Анхела Моліна, Арсіні Ханджан.

АЎТОРАК, 28 КАСТРЫЧНІКА

5.25, 15.40 **Серыял «Тайны следства»**.

7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.

6.02, 7.05 Прэс-аглед.

6.05, 1.00 Дзень спорту.

6.15, 7.10, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь».

6.45, 7.45, 18.50, 0.55 Зона Х.

7.30, 8.30, 11.50 Дзелавае жыццё.

8.20 Гатуюм разам.

8.35 Час спорту.

9.05, 14.55 «Беларусь. Гісторыя Перамогі».

9.10, 19.55 **Серыял «Монтэкрыста»**.

10.05, 16.45 **Серыял «Лялькі ведзьмака»**.

11.00, 17.45 **Серыял «Родныя людзі»**.

12.10 Гадзіна суда. Справы сямейнай.

13.05 **Серыял «Ачдайныя хатнія гаспадыні»**.

13.55 «Нябачны фронт».

14.25, 1.10 **Серыял «Клініка»**.

15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.

15.25 Зорны старт.

19.30 Сфера інтарэсаў.

21.00 Панарама.

21.50, 1.35 **Серыял «Доктар Хаўс»**.

23.00 **Драма «Знакі стра-ці»**.

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».

6.10, 17.20 «Міншчына».

6.20, 0.00 «Закон і крымінал».

6.25, 7.40 «Раніца. Студыя добрага настрою».

8.30 Меладрама «**Каханне Аўроры**».

10.05 «Пі

ПЯТНІЦА, 31 КАСТРЫЧНІКА

5.10, 15.40 **Серьял «Тайны следства»**.
6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
6.02, 7.05 Прэс-агляд.
6.05, 2.35 Дзень спорту.
6.15, 7.10, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь».
7.30, 11.50 Дзелавае жыццё.
8.20 Гатуем разам.
9.05, 14.55 «Беларусь. Гісторыя Перамог».
9.10, 19.50 **Серьял «Мон-тэкріста»**.
10.05 **Серьял «Лялькі водмаўка»**.
11.00, 17.50 **Серьял «Родныя людзі»**.
12.10 Гадзіна суда. Справы сямейныя.
13.05 **Серьял «Адчайныя хатнія гаспадыні»**.
13.50 Шпілка.
14.20, 2.50 **Серьял «Клініка»**.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.25 «Нябачны фронт».
16.45 «Жыццё як жыццё». «Ці лёгка хакаць зорку?».
21.00 Панарама.
21.50 **Серьял «Герой»**. 1-я і 2-я серыі.
0.00 Маст. фільм «3 шырока заплюшчанымі вачамі».

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 0.00, 3.00 Навіны.
6.05 «Наша раніца».
9.05 **Серьял «Таццянін дзень»**.
10.00 **Серьял «Пяты вугал»**.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 0.15, 3.20 Навіны спорту.
11.10 «Кантрольная закупка».
11.55 «Малахаўт».
13.10 **Серьял «Якія згубілі сонца»**.
14.05 «Модны прыгавор».
15.05 **Серьял «Хірамант»**.
16.15 **Серьял «Агонь каханя»**.
17.10 «Няхай гавораць».
18.20 Маст. фільм «Прынц і я: каралеўскае выселенне».
20.00 Час.
21.05 КВЗ. Вышэйшая ліга.
23.25 «Наша Беларусь».
0.20 Маст. фільм «Гадзіла».
3.25 Маст. фільм «Чорны вэлюм».
5.05 «Зразумець. Дараваць».
5.35 Маст. фільм «Жанчына, якая спявае».

НЯДЗЕЛЯ, 2 ЛІСТАПАДА

6.20 «Таямнічы свет жывёл».
6.50 Маст. фільм «Утаймаваўшы хвалю».
8.30 Альманах падарожжаў.
9.05, 14.55 «Беларусь. Гісторыя Перамог».
9.10 Арсенал.
9.40 **Серьял «Залатая цешча»**.
10.10 Культурныя людзі.
10.50 Усе стыхі.
1.25 «У свеце матароў».
12.10 **Камедыя «Вярныя сябры»**.
14.10 Хакей для ўсіх.
14.10 Навіны рэгіёна.
15.30 Nota Bene.
15.55 КВЗ. 1/3 фіналу Еўралігі.
17.50 Супертоло.
18.50 **Меладрама «Родныя і блізкія»**.
20.45 «Спортлато 5 з 36».
21.00 «Панарама тыдня».
22.35 Футбол. Ліга чэмпіёнаў.
23.05 **Меладрама «Цёмны бок сонца»**.

7.00 «Нядзельная раніца».
8.00, 9.00, 16.00, 3.00, 5.00 Навіны.
9.05 Нядзельная прапаведзь.
9.20 «Шчаслівыя разам».
9.55 «Бесталковыя нататкі».
10.15, 5.05 Пакулы ўсе дома.
11.05 Фазанда.
11.40 Разумніцы і разуменнікі.
12.25 «Ранішняя пошта».
13.05 «Дарослыя казкі пра жывёл».
Дак. фільм.
13.35 «Адваротны адлік».
«Аб'яднанне нацыяў. Справа «Х»».
14.05 «Хвіліна славы».
16.15, 3.10 Навіны спорту.
16.20 «Міжнародная панарама».
16.40 Тэорыя неверагоднасці. «Як пераадолець дэпрэсію».
17.25 «Агульная тэрапія».
18.30 «Бітва герадоў».
20.00 Контары.
21.05 «Подых планеты».
21.40 «Ледніковы перыяд».
1.30 «Камедзі Клуб».
2.00 «Эліна Быстрыцкая. Сэрца прыгажуня».
3.15 Маст. фільм «Сапраўды веруючы».

7.40 Звон.
7.45 Мёр таму дому.

6.35 «Удачная пакупка».
6.45 «Цік-так».
7.30, 19.30 «Рандэву з зоркай».
8.05, 1.30 Дак. серьял «Падводная аддзяса каманды Кусто».
9.05 «Спрэчная тэрыторыя».
10.05 **Серьял «Сям'я Сераван»**.
11.05 **Серьял «Скарбы мёртвых»**.
12.05, 23.20 Маст. фільм «Цыклон пачынаецца ноччу».
14.05 Мультисерьял «Рэдвал».
14.30 **Серьял «ОБЖ»**.
15.55 «Білет на сёння».
16.05, 4.00 «Гадзіна суда. Справы сямейныя».
17.05 **Серьял «Каханне як каханне»**.
18.20 Акцэнт.
18.30 «Слава за хвіліну».
20.25 Канцэрт.
21.20, 3.00 «Загранічныя гісторыі з Валерыем Нікалаевым».
22.30 Дак. фільм «Кома гэта праўда».

7.00, 10.50, 18.35 «Навіны кіно».
7.10, 10.55, 23.30 «Метапрагноз».
7.15 Дак. фільм «Код Да Вінчы».

9.00, 16.30 «Мультипарад».
9.30 «К-відза» для дзяцей.
9.50, 19.50 **Серьял «Борджына»**.
11.00 Дэтэктыў «Афіцэр забойнага аддзела».
12.45 «Стары магнітафон».
13.00 «Дзёныя тэлечата».
16.40 **Серьял «Зорная аддзяса»**.
17.30 **Серьял «Жыццё Кліма Самгіна»**.
18.45 Дак. серьял «Пада-рожка з густам».
19.15 «Адшукваецца адпачынак».
20.50 «Вечарніца».
21.00 «К-відза» для ўсёй сям'і.
21.05 **Камедыя «Калі свакроў моштр»**.
22.50 «8 самах».
23.00 «Хіт-парад тэлечата».

11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30 **Серьял «Асенні дэ-тэктыў»**.
12.25 Дэтэктыў «Забойства на Жданукаўскай».

13.50, 16.50, 18.50, 23.20 Навіны—Беларусь.
14.20 «Кулагін і партнёры».
14.55 «Мой сярэбраны шар. Аляксандр Дамарагаў».
15.50 Суд ідзе.
17.25 «Сто прычын для сме-ху». Сямён Альтуў.

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00 Навіны Садружнасці.
5.05, 6.05, 7.05, 1.05, 2.30 Садружнасць live.
5.30, 15.20 «Жаночы часо-ніс».

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00 Навіны Садружнасці.
5.05, 6.05, 7.05, 1.05, 2.30 Садружнасць live.
5.30, 15.20 «Жаночы часо-ніс».

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00 Навіны Садружнасці.
5.05, 6.05, 7.05, 1.05, 2.30 Садружнасць live.
5.30, 15.20 «Жаночы часо-ніс».

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00 Навіны Садружнасці.
5.05, 6.05, 7.05, 1.05, 2.30 Садружнасць live.
5.30, 15.20 «Жаночы часо-ніс».

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 0.00, 1.00 Навіны Садружнасці.
5.05, 6.05, 7.05, 1.05, 2.30 Садружнасць live.
5.30, 15.20 «Жаночы часо-ніс».

18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
19.45 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».
20.10 «Суперстар-2008. Каманда мары».
22.40 **Камедыя «Адаптацыя»**.
0.55 «Усё адразу».
1.30 **Фільм жахаў «Хэлоў-іны»**.

5.00 Канал «Настрой».
7.15 Існасць.
7.40 Дзень спорту.
7.50 «Добрай раніцы, Бела-русь».
8.45 Гатуем разам.
9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Навіны.
9.05, 14.55 «Беларусь. Гіс-торыя Перамог».
9.10 Здароўе.
9.45 **Серьял «Залатая цешча»**.
10.30 Шпілка.
11.05 Ранішняя хваля.
11.45 Зорны старт.
12.10 **Камедыя «Шчыра В...»**.
13.50 Дак. серьял «Тайны забытых перамог».
14.25 «Нябачны фронт».
15.10 Навіны рэгіёна.
15.35 Вакол планеты.
16.20 Зона Х.
16.45 «Інтуйцыя».
17.45 «Зямля беларуская».
«Школыся сімфонія».
18.20 «Ваша лато».
19.20 «Танцы дэ раніцы».
21.00 Панарама.
21.45 **Камедыя «Востраў»**.
0.05 **Серьял «Клава, да-вай!»**.

9.30, 12.00 Футбол. Жанчыны.
11.00 «Формула-1». Часопіс.
11.30 Вось гэта дзіва!>
13.30 Скачкі на лыжах з трампліна.
16.00 Пляжны валеібол.
18.00 Снукер. Зала славы.
19.00, 0.00 Футбол. Еўра-галы.
19.30, 2.30 Ралі.
20.00 Артыстычны б'ярд.
22.00 Самыя дужыя людзі планеты.
23.00, 1.00 Покер.
0.30 Экстрэмальны спорт.

0.00 ФІЛЬМ ДНЯ

«З ШЫРКОГА ЗАПЛУШЧАНЫМІ ВАЧАМІ» (ЗША—ВЯЛІКАБРЫТАНІЯ, 1999 г.)

Ёсць тайны, сутыкнуўшыся з якімі, вы ўжо становіцеся саўдзельнікам дзеянняў. Ёсць сны, якія немагчымы без раз-аказчыні—бясхочнай і шматграннай. Але і яна можа ака-зацца ініцыяўніччай... Галоўныя—сваенасова прынцыпці! Рэжысёр—Стэнлі Кубрык. У ролях: Том Круз, Ні-коль Кідман, Медысан Эгінтан.

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 3.00 Весткі.
7.10 Весткі—Масква.
22.50 Маст. фільм «А вы яму хто?».
8.55 Маст. фільм «Пры-стань на тым беразе».
10.10 Весткі—Масква.
10.20 «Смехаланама Яў-гена Петрасіна».
11.05, 1.05 Маст. фільм «Два капітаны».
2-я серыя.
12.20 «Сам сабе рэжысёр».
13.20 **Серьял «Каханне маё»**.
14.15 «Хто ў доме гаспадар».
14.45 «Гарадок». Дайджэст.
15.15 «Інакенціі Смятку-ноўскі супраць князя Мыш-кіна».
16.00 «Нацыянальны інта-рэ».
16.45 «Больш, чым каханне».
17.25 «Тым часам».
18.15, 2.15 **Серьял «Марш Турацкага-3»**.
19.20, 3.20 «Зорны лёд».
21.25, 5.30 «Аншлаг і Кам-панія».
23.00 **Камедыя «Тартарэн з Тараскона»**.

7.40 Мультифільм.
8.00, 10.00, 13.00, 16.00 Сёння.
8.15 «Дзікі свет».
8.45 «Кі наравы».
9.20 «Ядзім дома!».
10.20, 20.30 «Надзвычай-нае здарэнне. Агляд за ты-дзень».
10.50 «Quattro ruote».
11.25 «Авіатары».
12.00 «Дачны адказ».
13.20 «Крамлёўскія паха-ванні».
14.10 **Камедыя «Дзюп-лекс»**.
16.20 «Барачка па ўлас-насці».
17.00 **Серьял «Гончыха»**.
19.00 «Сёння. Падагульня-ючая праграма».

9.30, 13.30, 19.00 Супер-бакі.
10.00 «Формула-1». Часопіс.
10.30 Футбол. Жанчыны.
10.50 Суперспорт.
16.00, 1.00 Марафон.
20.00, 2.30 Ралі.
23.00 Мотаспорт па выхад-ным.
20.55 Тэніс. Жусцін Энен.
21.15 Тэніс.
23.15 Бокс. А. Чэба (Фран-цыя) — Р. Санас (Мексіка).

14.10 ФІЛЬМ ДНЯ

«ДЗЮПЛЕКС» (ЗША—ГЕРМАНІЯ, 2003 г.)

Маладзёжны на-разішце, знайшлі ква-тэру сваёй мары. Але ў іх новага дома ёсць адна асаблі-ваасць: наверх пра-жывае пажылая пен-сіянерка. Даведзе-ны да адчаю яе вы-хадкі, яны найма-юць кілера, які паві-нен забіць старую шкодніцу.
Рэжысёр—Дэ-ні ДэВіта. У ролях: Бен Стіўарт, Дру Барымор, Айлін Эсэль.

8 ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

ЗВЯЗДА 24 кастрычніка 2008 г.

СУБОТА, 1 ЛІСТАПАДА

6.15 «Таямнічы свет жывёл».
6.45 Брытва Акама.
7.15 Існасць.
7.40 Дзень спорту.
7.50 «Добрай раніцы, Бела-русь».
8.45 Гатуем разам.
9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Навіны.
9.05, 14.55 «Беларусь. Гіс-торыя Перамог».
9.10 Здароўе.
9.45 **Серьял «Залатая цешча»**.
10.30 Шпілка.
11.05 Ранішняя хваля.
11.45 Зорны старт.
12.10 **Камедыя «Шчыра В...»**.
13.50 Дак. серьял «Тайны забытых перамог».
14.25 «Нябачны фронт».
15.10 Навіны рэгіёна.
15.35 Вакол планеты.
16.20 Зона Х.
16.45 «Інтуйцыя».
17.45 «Зямля беларуская».
«Школыся сімфонія».
18.20 «Ваша лато».
19.20 «Танцы дэ раніцы».
21.00 Панарама.
21.45 **Камедыя «Востраў»**.
0.05 **Серьял «Клава, да-вай!»**.

6.20 «Ваенная тайна».
7.10 «Анфас».
7.25 «Агенцтва». **Серьял**.
7.55 Маст. фільм «Кара-леўскае абшчэнне».
9.30 «Мой дом».
10.00 «Крокі да поспеху».
11.00 «Мінск і мічана».
11.30 «Каханне маё». **Се-рьял**.
9.40 «Здароўе».
10.25 «Смак».
11.00 «Кветкі як цуд». Дак. фільм.

11.30 Суботні «Ералаш».
11.50 «Спартак Мішулін. Апошнія 24 гадзіны».
12.50 Тэлечасопіс «Саюз».
13.20 «Кінаметры вайны».
«Час іх славы. Гадзіннік спы-ніўся апоўначы...».
13.55 «Гадзіннік спыніў-ся апоўначы...».
14.00 «Я—падарожнік».
17.40 «Відзьма—нявідзьма».
19.00 «Рэпарцёрскія гіс-торыі».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 **Драма «Чорная ар-хидэя»**.
22.30 «Крутыя работы».
23.30 Маст. фільм «Міла-дзі».
1.50 Маст. фільм «Адна-курсыцы».

5.00, 12.20 Казка «Зала-тыя ногі».
6.45 Дак. серьял «Гэтыя цу-доўныя жывёлы».

17.00 Трагікамедыя «Пражы-ваючы зіму».
19.00 **Драма «Згубленыя ў Пекіне»**.

3.00, 20.00 Баявік «Твар са шрамамі».
5.50 **Драма «Харысты»**.
7.30 **Камедыя «Нявеста, якая ўцікла»**.
9.30 **Фантастыка «Тайна міс-тэра Райса»**. Канада.
11.00 **Камедыя «Дабіся поспе-ху зноў»**.
13.00 Трагікамедыя «Лета на балконе».
15.00 **Камедыя «Лаві ўдачу, або Пашанцавала, дык па-шанцавала»**.
16.30 **Драма «Малкольм Ікс»**.
17.00 **Драма «Міля Месяца-вая Святла»**.
19.00 **Драма «Парыжская гісторыя»**.

3.00, 21.00 Фантастыка «Хронікі Рыдзіка».
5.00 **Драма «Згубленыя ў Пекіне»**.
7.00 Трагікамедыя «Містэр Адзінота».
9.00 **Камедыя «Дзетсадаўскі паліцэйскі»**.
11.00 Трагікамедыя «Пражы-ваючы зноў».
13.00 **Камедыя «Мой лепшы палюбоўнік»**.
15.00 Баявік «Цар скарпі-наў».
17.00 **Драма «Міля Месяца-вая Святла»**.
19.00 **Драма «Парыжская гісторыя»**.

3.00, 21.00 Трылер «Фар-сак».
5.00 **Драма «Парыжская гіс-торыя»**.
7.00 **Камедыя «Мой лепшы палюбоўнік»**.
9.00 Баявік «Цар скарпі-наў».
11.00 **Драма «Міля Месяца-вая Святла»**.
13.00 **Драма «Спраўданыя каштоўнасці»**.
15.00 Маст. фільм «Заткні-ся і прыстрэль мяне».
16.50 **Меладрама «Гордасць і прудзятнасць»**.
19.00 **Камедыя «Варацілы»**.

3.00, 20.30 Баявік «Глады-яроў».
5.50 **Камедыя «Варацілы»**.
7.30 **Драма «Спраўданыя каштоўнасці»**.
9.40 Маст. фільм «Заткні-ся і прыстрэль мяне».
11.10 **Меладрама «Гордасць і прудзятнасць»**.
13.30 Баявік «Цар скарпі-наў».
15.00 **Фантастыка «Поле цу-даў»**.
17.00 **Камедыя «Ноцінг Хіл»**.
19.00 Трагікамедыя «Здзел-скі паліцэйскі».

15.20, 23.20, 7.20 **Каме-дыя «Не будзіце спячага са-бакі»**.
17.00, 15.40 **Мяхнатары**.
7.25 Першая дзясятка.
8.20, 12.55 **Амерыканскія ка-льымат»**.
9.15 «Як гэта працуе».
10.10, 16.05, 2.00 «Звар-цельная ад трукаў».
10.40, 16.35, 2.25 **Заграні-чная тэхніка**.
11.05, 20.00, 6.05 Разбу-ральнікі легенд.
12.00 «Пятая перадача».
13.50 **Эверэст: за мяжой ма-гчымага**.
22.00, 2.55 **Эверэст: за мя-жой магчымага**.
23.00 На валасок ад смерці.
0.00 **Зборны будучыні**.
1.00 «Галаваломы».
7.00, 15.40 **Мяхнатары**.
7.25 Першая дзясятка.
8.20, 12.55 **Амерыканскія ка-льымат»**.
9.15 «З чого гэта зроблена?»
10.10, 16.05, 2.00 «Звар-цельная ад трукаў».
10.40, 16.35, 2.25 **Заграні-чная тэхніка**.
11.05, 20.00, 6.05 Разбу-ральнікі легенд.
12.00 «З гэтай гэта зроблена?»
13.50 **Зборны будучыні**.
14.45 «Брудная работка».
17.00, 4.45 **Выпрабаванне на трываласць**.
18.00, 5.40 **З чого гэта зроблена?»**
19.00, 3.50 **Амерыканскі чопер**.
21.00 **Брудная работка**.
22.00, 2.55 **Смяротны ўлоў»**.
23.00 **Выжыць любой цаной**.
0.00 **Зборны будучыні**.
1.00 «Галаваломы».
7.00, 15.40 **Мяхнатары**.
7.25 Першая дзясятка.
8.20, 12.55 **Амерыканскія ка-льымат»**.
9.15 «З чого гэта зроблена?»
10.10, 16.05, 2.00 «Звар-цельная ад трукаў».
10.40, 16.35, 2.25 **Заграні-чная тэхніка**.
11.05, 20.00, 6.05 Разбу-ральнікі легенд.
12.00 «Пятая перадача».
13.50 **Эверэст: за мяжой ма-гчымага**.
22.00, 2.55 **Эверэст: за мя-жой магчымага**.
23.00 **Выжыць любой цаной**.
0.00 **Зборны будучыні**.
1.00 «Галаваломы».

15.20, 23.20, 7.20 **Каме-дыя «Не будзіце спячага са-бакі»**.
17.00, 15.40 **Мяхнатары**.
7.25 Першая дзясятка.
8.20, 12.55 **Амерыканскія ка-льымат»**.
9.15 «З чого гэта зроблена?»
10.10, 16.05, 2.00 «Звар-цельная ад трукаў».
10.40, 16.35, 2.25 **Заграні-чная тэхніка**.
11.05, 20.00, 6.05 Разбу-ральнікі легенд.
12.00 «Пятая перадача».
13.50 **Эверэст: за мяжой ма-гчымага**.
22.00, 2.55 **Эверэст: за мя-жой магчымага**.
23.00 **Выжыць любой цаной**.
0.00 **Зборны будучыні**.
1.00 «Галаваломы».

7.45 «Слава за хвіліну».
8.45, 14.05 Мультисерьял «Кароль малпаў».
9.15 «У гасцяў у Мінуткі».
9.30, 14.30 **Серьял «Лэсі і рэнджар Коры»**.
10.00, 2.30 «Мар, дзейні-чай, будзь!».
10.30 «Вялікая будоўля».
11.00, 4.00 «Хіт-экспрэс».
12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Навіны Садружнасці.
12.10 «Любімыя акцёры».
12.20 «Рандэву з зоркай».
15.55 «Білет на сёння».
16.00 Маст. серьял «Друж-ная сямейка».
17.00, 3.00 «У нашу гавань заходзілі караблі...».
18.20, 0.30 Маст. фільм «Здзелка».
20.30 «Дзень пасла».
21.20 Маст. фільм «Дара-ганя Бендзі».
23.30 **Серьял «Тайнае імя Бога»**.

7.00 «Добрай раніцы, Ра-сія».
9.25 «Сталіца лячэльнай ім-перыі».
9.50, 14.25 Мультифільм.
10.00 «Утаймаванне сва-вольнікаў».
10.25 «Біблейскі сюжэт».
10.50, 1.10 Маст. фільм «Два капітаны». 1-я се-р-рыя.
12.05 «Падарожжы натура-ліста».
12.30 «Розначытання».
13.00, 16.00, 19.00, 3.00 Весткі.
13.20 Весткі—Масква.
13.35 **Серьял «Каханне маё»**.
14.45 «За сямю пачаткам».
15.20 «Несыграныя ролі».
Таццяна Ерамеева.
16.25 Весткі—Маскоўская вобласць.
16.45 «Партытуры не га-раць».
17.10 «Метафізіка кахання».
Леў Каравін.
17.40, 6.05 «Марія кіно».
18.15, 2.15 **Серьял «Марш Турацкага-3»**.
19.45, 3.45 «Культурная раз-валяцця».
20.45, 4.40 Маст. фільм «Пук-Пук, або Адзін толь-кі пшык».
22.05 Творчы вечар Ігара Ні-калаева.

6.00, 10.00, 1